

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

101/ XVIII, julij – avgust 2016

Glasilo občine Sodražica

Vsebina

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
O skrbi za skupnost in državo
- 4 AKTUALNO**
Seja OS
Potek projekta vodovod
Pričela se je obnova mostu
Umirjamo promet pri OŠ
- 6 PSOGLAVSKI DNEVI**
Barviti trije dnevi
- 8 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
Poslanci v poletnem zatišju
- 9 NOVA MAŠA**
Pogovor z novomašnikom
Simonom
- 11 ŠOLA**
Devetarjem na pot
Mladi umetniki razstavljajo v
prestonici
Prvi šolski dan
- 14 ŠEDRŽANKE NA OBISKU**
Okusi palestinske kuhinje
Obisk Bele krajine
- 17 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
Na Tržnem dnevu
Potep po Ljubljani
- 19 NAŠE ZDRAVJE**
Napotki za jesen
Vadbe: naredimo nekaj zase
- 22 KULTURA**
Literarni srečanja pri Ivanu Šegi
- 23 POČITNICE!**
Kaj so počeli otroci poleti?
- 26 VAŠA STRAN**
Hvaležni ameriški letalci
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Knjižni predlogi za jesen

A, b, c, d ...

PIŠE: NINA PIRC VOVČKO, UREDNICA

Pablo Picasso, veliki slikar, je nekoč dejal: »Vsak otrok je umetnik. Problem je, kako naj ostanemo umetniki potem, ko odrastemo.« Ustvarjalnost sicer razumem mnogo širše od klasičnih umetniških zvrsti slikanja, pisanja, igranja na inštrument ali kiparjenja. Ustvarjalen je nekdo, ki med rešitvama a in b vidi še druge možnosti. Nekdo, ki opazi, da svet ni le črn ali bel. Nekdo, ki v vsak nov dan pristopa s svežino in odprtimi očmi. Ki vedno najde nove možnosti, poti, ljudi ... Nekdo, ki si upa iti po svoji poti, za svojimi sanjami in svojo sanjo ... Nekdo, ki se ne boji. Nekdo, ki verjame – vase in v druge. Kdo drug je takšen, kot ravno otroci? Globoko verjamem v njihovo ustvarjalnost in se iz nje vsak dan učim. Koliko svežih domislic, koliko sprememb in izvirnih rešitev! Koliko zaupanja, radosti, vztrajnosti! In koliko ustvarjalne sreče!

Zakaj smo odrasli tako zelo drugačni od otrok? Opažam, da cel kup ljudi živetari namesto živi. Kot hrčki smo vpeti v svoja kolesa, na katerih iz dneva v dan izgorevamo, ne da bi kam prišli. Cel kup ljudi svoj vsakdan živi iz dolžnosti, dokazovanja, iskanja ugodja, varnosti. Na to, kaj je veselje, srčnost, predanost, ljubezen, strast, drznost ... smo pozabili že davno. *Zakaj?* se prebuja večno vprašanje, ki ga ne morem odgnati. Je res treba, da je tako? Prepričana sem, da ni. Saj vendar nismo programirani za nesrečno življenje, ni nam bilo položeno v zibelko in ni zapisano v naše zvezde ... A kje smo izgubili vso to svežino in ustvarjalne iskricе?

Nekoč sem zasledila, da je ustvarjalnih 90 % predšolskih otrok, ob vstopu v odraslost jih je ustvarjalnih le še 10 %. Za izgubo ustvarjalnosti bi torej lahko krivili šolski sistem, vse tisto sedenje in trpanje (nepotrebni?) informacij v možgane. A smo poleg učiteljev tu vseeno še drugi odrasli, ki vplivamo na našo mladež v času njihovega odraščanja. Tu smo starši (prisotni ali pač odsotni) in stari starši, sosedje in prijatelji, trenerji in kateheti, novinarji in radijski voditelji, pevci in igralci ... Vsak, prav vsak odigra vlogo v njihovem življenju, v njih pusti pečat in sporočilo.

In ko mladi sestavijo vse koščke sestavljanke o življenju, kakšna slika se jim prikaže? Kaj vidijo, ko pogledajo v obraze nas odraslih? Vidijo marsikaj, tudi tisto neizrečeno, kar hočemo skriti pred njimi, jim zamolčati. Podoba odraslosti, ki jim stopa pred oči, je vse prevečkrat odbijajoča, poslikana z razočaranjem, dolgočasjem, skrbmi, bolečinami, strahom, stresom. Kako naj ob tem gredo v svet in sledijo svojim sanjam, iščejo svojo srečo in veselje? To ostane le redkim srečnežem. Mnogi bodo raje doma, »na varnem«, svet komentirali iz naslanjaja.

Prepričana sem, da bodo naši otroci kot živahni, ustvarjalni potočki odhiteli v svet, ko jim bomo to dovolili, ko jih bomo spodbudili ne le z besedami, pač pa z zgledom. Svojo strugo, svojo pot, nosijo v sebi od nekdanj. Vsak ima svojo, čisto novo in neznano. Pustimo jih, naj žuborijo po njih. In ne skušajmo jih preusmerjati, ker se nam zdi boljša katera druga. Veliko bolje bomo naredili, če se bomo namesto z njimi poukvarjali s seboj in svojimi sanjami. Če bomo postali umetniki svojega in ne njihovega življenja. Poglejmo okrog sebe, priključimo svoje sanje ... Jesen je ravno pravi čas za to!

Foto na naslovnici:
Daniel Vincek

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **3. oktober 2016**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@gmail.com

POLETJE IN MI OB 25-LETNICI NAŠE DRŽAVE

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN, FOTO: MARKO BURGER

Poletje in njegova soproga, ki je bilo letos še zlasti v izobilju, so nam skoraj izbrisali iz spomina, da praznujemo 25-letnico naše države. Pri nas smo se tega med drugim spomnili tudi v okviru praznovanja Tržnega dne. V tej luči smo letos povabili za slavnostnega govornika dr. Borisa Pleskoviča, predsednika Svetovnega slovenskega kongresa. To je organizacija, ki vključuje in povezuje zlasti naše zdomce, izseljence in zamejce, skratka Slovence izven domovine. Ob jubileju ustanovitve naše države ne moremo mimo

prispevka, ki so ga dali k osamosvojitvi Slovinci, ki živijo v tujini. S pritiskom kot civilna družba in kot posamezniki, z lobiranjem pri oblasteh, v državah, kjer živijo, in tudi s finančno pomočjo, so se pridružili po svojih močeh našemu boju za samostojno in neodvisno državo. Še zlasti je pomembno vlogo odigral Svetovni slovenski kongres na področju informiranja svetovne javnosti. Poleg tega prispevka ne smemo spregledati, da Slovinci, ki jih je življenje zaneslo v tujino (ali pa njihove starše, stare starše itd.) velikokrat bolj čutijo pomen pripadnosti slovenskemu narodu in slovenski kulturi. To se izraža tudi skozi delovanje Svetovnega slovenskega kongresa, ki med izseljenci, zdomci in zamejci goji in spodbuja ohranjanje slovenskega jezika in kulture kot temelja za ohranjanje slovenske zavesti. Spodbuja in krepi povezovanja in sodelovanja na drugih področjih, tudi na področju ekonomskega oziroma poslovnega sodelovanja. Ravno to je še kako povezano z nami, z našo dolino in našo občino.

Mnogi naši rojaki so v preteklosti odhajali v tujino zaradi želje po lepšem življenju oziroma večkrat zaradi nuje po preživetju, po drugi svetovni vojni tudi iz političnih razlogov. Končno je odhajanje v tujino našemu človeku že v krvi, saj je krošnjarenje oziroma zdumanje na nek način zelo sorodno temu pojavu. Razen zavedanja ali spomina na določene ljudi iz naših in drugih krajev širom po Sloveniji, ki jih je usoda ponesla v širni svet, je mogoče za današnji čas pomembno zgledovati se po razmišljanju in delovanju naših izseljencev. Zlasti pa

po njihovem ponosu, da so Slovinci in da je Slovenija svoja, samostojna država. Ključno pri tem je to, kar nam v domovini najbolj manjka, držati skupaj in zavedanje, da ni nič podarjeno (ali pravica), ampak se moramo vedno znova boriti in si izboriti želeni status, ekonomski in kulturni standard, razne dobrine in končno tudi vrednostni sistem, ki izraža tisto, kar nam je drago oziroma kar cenimo. Slovinci v tujini se zavedajo, da so si vse, kar imajo, morali sami izboriti in narediti. Tu ni mišljeno le lastno ekonomsko in socialno življenje, ampak tudi življenje skupnosti, zato se njihovim otrokom poleg rednih šolskih in drugih obveznosti ne toži udeleževati se slovenskega pouka ob koncu tedna, ali se udeleževati slovenskih maš ob nedeljah sto kilometrov daleč, ali pripraviti oziroma organizirati različne kulturne, glasbene ali športne dogodke.

Razumljivo je, da ne moremo enačiti življenja Slovencev v tujini ali doma, vendar nekaj tega duha povezanosti, pripadnosti in zavedanja svojih korenin in krvi, zlasti pa zavedanja odgovornosti ter nujnosti truda za dobrobit skupnosti (tudi tedaj, ko moramo iti preko sebe iz takih ali drugačnih razlogov za ohranjanje in krepitev sloge in sožitja kot pomembnejše vrednote od »imeti lastni prav za vsako ceno«) bi bilo tudi pri nas dobrodošlo. Ob tem moram poudariti, da to razmišljanje ne bo napačno razumljeno, ne govorim o šovinizmih in nacionalizmih ali katerih podobnih skrajnih pojavih pretirane samozaverovanosti. Tu govorim o zdravem domoljubju in o vrednotah, ki so zaželeno v vsaki skupnosti, ki ima interes nadaljnega

obstoja in razvoja. Zavedanje svojih korenin in pripadnosti svojemu narodu, ko govorimo na nacionalnem nivoju ali pa neki skupnosti na lokalnem področju, predstavlja zdravo samozavest, ki edina omogoča sprejemanje tudi drugih in drugačnih brez nervoze o izgubi identitete, a obenem garantira odpor do odkritih ali prikritih oblik zavojevanja.

Če smo na nacionalnem nivoju nekoliko nerodni in največkrat sami pri sebi ne vemo, kaj bi sploh počeli s to našo državo, imamo Slovenci veliko bolj izoblikovano

in izraženo zavest pripadnosti svoji lokalni skupnosti. Tudi pri nas, v naši občini, ljudje živijo za skupnost, kar se odraža v njihovem odnosu bodisi pri odgovornem delu in skrbi za svoje domače in bližnje bodisi tudi z aktivnim udejstvovanjem na različnih področjih. Številni tudi namenijo kar nekaj svojega časa in prostovoljnega dela. In to ne z namenom pridobitve ali pričakovanja lastnih koristi ali ugodnosti od kogar koli, ampak zaradi čuta soodgovornosti in pripadnosti. Ponovno bi rad omenil naše upokojence in še zlasti njihovo vodstvo. Poleg aktivnosti, ki jih imajo v okviru svojega društva, opravljajo tudi zelo pomembno poslanstvo na področju skrbi za starejše, pripravljajo najrazličnejše delavnice, sodelujejo pri mnogih prireditvah in dogodkih in so sploh vedno pripravljeni po svojih možnostih pomagati in podpreti prizadevanja drugih. Res hvalevredno. Enaka zahvala pa velja tudi mnogim drugim, ki delujete na različnih področjih našega lokalnega družbenega življenja, mladimi in tistimi, ki delate z mladimi, pa seveda na različnih interesnih področjih od športa, glasbe oziroma kulture, turizma do različnih »stanovskih družin« (ribiči, čebelarji, lovci) ter ne nazadnje do naših gasilcev. V tem je življenje naše skupnosti primerljivo z življenjem mnogih skupnosti Slovencev po svetu, kjer ne le ohranjajo slovensko kulturo in jezik, ampak tudi živijo v zavesti pripadnosti in dela za to skupnost. In kako fino bi bilo, ko bi nas vsaj del tega duha zavedanja odgovornosti in pripadnosti prežle tudi kot državljane Republike Slovenije.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA

PIŠE: DARJA VETRIH

Svetniki so sredi junija zasedali na 11. redni seji. Seje se je udeležilo kar pet zunanjih poročevalcev oz. gostov, dnevni red pa so najbolj zaznamovale obravnave letnih poročil in podaja mnenja v postopku imenovanja ravnateljice.

LETNO POROČILO NADZORNEGA ODBORA OBČINE SODRAŽICA

Predsednik Nadzornega odbora Jože Drobnič je obrazložil poročila, ki so jih obravnavali ob pregledu poslovanja Občine Sodražica v letu 2015. Povedal je, da so v nadzoru pregledali posamezne plače zaposlenih na Občini, investicijo v poslovno cono Fibran in poslovanje osnovne šole ter račune na splošno. Namen in cilj je bil preveriti izvajanje proračuna ter smotrnost in učinkovitost poslovanja občinske uprave. Podal je, da v poslovanju niso našli takih nepravilnosti, ki bi terjali posebno obravnavo na občinskem svetu ali celo prijavo drugim institucijam. Župan je dodal, da je Občina zavezana tudi notranji reviziji, ki je bila opravljena maja letos za preteklo leto. Poročilo so svetniki prejeli skupaj z gradivom za občinski svet.

POROČILO MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA ZA LETO 2015

Poročilo je predstavila Marija Ajdič Francelj, vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva (MIR). Povedala je, da je delo potekalo skladno z načrtom, doseženi so bili vsi cilji, tako na področju inšpekcije kot na področju redarstva. Podala je tudi obrazložitve finančnega poslovanja MIR. V razpravi so se svetniki osredotočili predvsem na opravljanje meritev z radarjem ter rezultate učinkovitosti le-tega.

POROČILO POLICIJSKE POSTAJE RIBNICA ZA LETO 2015

Poročilo je podal Rudi Topolovec, komandir PP Ribnica. Povedal je, da je bilo za 10 % manj obravnavanih kaznivih dejanj kot leto prej. Kot informacijo je povedal, da od leta 2016 sodi pod okrilje PP Ribnica tudi območje Velikih Lašč. Povedal je, da največ kaznivih dejanj predstavljajo tatvine in vlomi, sledi zloraba drog. Obrazložil je, da je kazniva dejanja velikokrat tudi težko obravnavati, saj posamezniki kaznivo dejanje prijavijo, potem pa ne sodelujejo v nadaljnjem postopku. Izpostavil je veliko problematičnost vožnje pod vplivom alkohola.

NOVOGRADNJA MOSTU V LIPOVŠICI

PRIPRAVIL: BLAŽ KOVAČIČ

Občina Sodražica predvidoma 16. avgusta pristopa k rekonstrukciji mostu čez potok Bistrico v Lipovšici. Začetek priprav za obnovo sega v lansko leto, ko se je ugotovilo, da zaradi poškodovanosti most ni več primeren za tovorni promet. Stekla je izdelava načrtov pod vodstvom odgovornega projektanta Tadeja Burgerja iz Novega mesta. Dolžina novega mostu znaša 19, širina pa 5,2 m. 4. avgusta je bil kot najugodnejši ponudnik za izvajanje gradnje izbrano podjetje Fa-st, d.o.o. iz Novega mesta s podizvajalcem Obnovo, d.o.o. iz Kočevja. Gradnja mostu bo predvidoma končana do začetka novembra. Nov most bo stal 131.000 EUR, kar bo v celoti zagotovila Občina Sodražica iz lastnih sredstev. V tem času bo odsek ceste med Lipovšico in Vinicami zaprt. Uporabnikom ceste svetujemo obvoz preko Brež, Sušja ali Zamostca.

PODAJA MNENJA V POSTOPKU IMENOVANJA RAVNATELJICE OSNOVNE ŠOLE DR. IVAN PRIJATELJ SODRAŽICA

Svet šole je podal na občino vlogo za podajo mnenja o dveh kandidatkah, ki sta se prijavili za ravnateljico OŠ Sodražica za naslednje mandatno obdobje. Poleg sedanje ravnateljice, Majde Kovačič Cimperman, ki prihaja iz občine Velike Lašče, se je na razpis prijavila še Jana Petek Volčanšek iz občine Ribnica. Obe kandidatki sta svetnikom predstavili svoji viziji o delovanju sodraške šole in svoje dosedanje delo.

Po predstavitvi se je razvila precej dolga razprava, v kateri sta obe gostji odgovarjali na vprašanja svetnikov. Po razpravi je dal župan na glasovanje predlog sklepa, ki ga je pripravila Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, in sicer, da sta obe kandidatki ustrezni za ravnateljico OŠ Sodražica. Svetniki so predlagani sklep soglasno podprli.

IMENOVANJE ČLANA SVETA GLASBENE ŠOLE RIBNICA

Občina Sodražica je soustanoviteljica Glasbene šole Ribnica in ima zato tudi svojega predstavnika v svetu tega zavoda. Glede na to, da mandat predstavnici poteče letos jeseni, je občinski svet na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja sprejel sklep, da se dosedanjo predstavnico Heidi Patricio Košir imenuje za še eno mandatno obdobje. Odlok o ustanovitvi glasbene šole namreč določa, da je lahko član, predstavnik Občine, imenovan dvakrat zaporedoma.

Občinski svet je po skrajšanem postopku sprejel še dve manjši spremembi odlokov, in sicer Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu in Odloka o dopolnitvah Odloka o Lekarni Ribnica.

Na podlagi prejetih vlog občanov je občinski svet obravnaval tudi predloge Odbora za komunalne zadeve in prostorsko planiranje ter Komisije za razpolaganje s stvarnim premoženjem občine.

Ob koncu dnevnega reda je župan seznanil svetnike z namero Pošte Slovenije, da preoblikuje pošto v Sodražici v pogodbeno pošto, pri kateri iščejo partnerja. Obrazložil je, da se pošte po Sloveniji preoblikujejo že dalj časa, ostajale bodo le večje, ostale prehajajo na pogodbeno pošto. Izrazil je tudi mnenje, da mora pošta kot institucija ostati. Po razpravi so svetniki podali načelno soglasje za prevzem pogodbene pošte v Sodražici in pooblastili župana, da pripravi predlog organiziranja pogodbene pošte.

OPERACIJA »OSKRBA S PITNO VODO SORIKO«

PRIPRAVILA: BLAŽ MILAVEC IN VINKO ČAMPA

Že od spomladi opazujemo gradnjo novega vodovoda najprej v Podklancu ter nato v Globeli in Sodražici. Kljub temu da je bilo že kar nekaj napisanega o tem projektu, nas stvari bolj zanimajo šele, ko se dela začnejo na terenu. Predvsem nas zanima, kje, kdaj in kako se bo kopalo. Zato naj bo nekaj naslednjih vrstic ponovno namenjenih izvajanju tega projekta. Kot rečeno je Občina Sodražica skupaj z Občino Kočevje, ki je nosilna občina projekta, ter z Občino Ribnica po nekaj letih prizadevanj uspela pridobiti odobritev sofinancerskih sredstev za izvedbo investicijskega projekta – Operacije: Oskrba s pitno vodo Sodražica–Ribnica–Kočevje. Projekt predvideva zgraditev novega primarnega omrežja (hrbtenice sistema) v naši občini; v prvi liniji Podstene–Globel–Sodražica–Zamostec–Lipovšica–Jurjevica in dalje, v drugi oziroma tretji liniji pa proti Žimaricam oziroma Vinicam, Zapotoku, Sinovici in Preski.

Poleg občin partneric je v projektu udeleženo še javno podjetje Hydrovod kot koordinator. Za izvajalce so bila na javnem razpisu izbrana podjetja Hidroinženiring, d.o.o., s partnerji za vodarne ter podjetji Riko in Komunalne gradnje za vodovod. Nadzor izvaja ta podjetji Projekt, d.o.o., in DRI, d.o.o. Izvajalci izvajajo projekt delno sami, delno pa s podizvajalci, ki v pretežni meri prihajajo iz domačega okolja. Projekt je kljub vsebinsko gledano enostavni materiji – gradnji vodovoda – kompleksen in je sestavljen iz dveh sklopov: izgradnja kanalizacijske infrastrukture (vodovodi v skupni dolžni preko 65 km) ter izgradnja vodarn (čistilne naprave in vodohrani). Pogodbena vrednost celotnega projekta je dobrih 24 mio evrov, od tega se na območje naše občine nanaša nekaj manj kot 15 % (87 % so evropska in državna sredstva, ostalo zagotavlja občinski proračun). Glede na to, da je bil projekt pripravljen že v prejšnji finančni perspektivi in odobren v aktualni, podobno kot vrsto drugih velikih kohezijskih projektov, je zastavljen tako po t. i. rdeči kot tudi po rumeni knjigi. To po domače pomeni, da se del projekta izvaja na podlagi projektne dokumentacije, ki so jo predhodno pripravile občine in tudi pridobile ustrezna soglasja in dovoljenja, drugi del

projekta pa je v celoti (od projektive do izvedbe) naročen pri izbranem izvajalcu. Navedeno je pomembno vedeti predvsem zaradi tega, ker se določene stvari projektirajo sedaj, zaradi tega se lahko delno spreminja tudi plan za izvedbo del, ki so že projektirana. Nekaj sprememb je mogočih tudi v prihodnje.

Do sedaj so bila izvedena vgradnja vodovoda na območju Podklanca (od Podsten do Globeli), v delu Globeli, na odseku Pesek–Sedlo ter na odseku v Sodražici in Zamostcu (klorinatorska postaja Sodražica–klorinatorska postaja Podgora). Nadalje se letos načrtuje zaključevanje del na omenjenih odsekih, izgradnja celotnega sistema v Globeli skupaj s hišnimi priključki ter odsek na cesti Na pesek. V naslednjem letu je predvidena izgradnja vodovoda na območju Zamostca in Lipovšice (od klorinatorske postaje Podgora do občinske meje), odsek do Žimaric in Jelovca ter drugi odsek v Sodražici (Pesek–klorinatorska postaja Sodražica). V letu 2018 pride na vrsto še omrežje Vinice–Zapotok–Sv. Marko–Sinovica in Preska. Do drugega leta se bo izvedla tudi izgradnja vodarne (čistilna naprava in vodohran na Sedlu) v Globeli. Velik obseg del na področju gradnje vodovoda je načrtovan ob ali na lokalnih cestah, zato je in bo še moten lokalni promet (delna ali popolna zapora ceste ter obvozi). Po vgradnji se te ceste na mestih izvajanja del sanirajo, kjer je neobhodno potrebno, pa tudi v celoti preplastijo.

Točen časovni in operativni plan je za celoten projekt težko predvideti oziroma zagotoviti. Nujno prihaja do zamikov, zamud ali drugih sprememb, saj se dinamika, obseg in čas del spreminjajo zaradi že navedenih razlogov, pa tudi zaradi prilagoditve trenutnim vremenskim razmeram in še nekaterim drugim okoliščinam. Vsekakor se bo o točnem časovnem planu in konkretnih delih, ki posledično vplivajo na življenje ljudi na določenem območju, sproti obveščalo s strani izvajalcev, na splošno (predvideni plan) pa bo s strani občine objavljen tudi v občinskem glasilu, na občinski spletni strani in na lokalnih radijskih postajah. Zavedamo se, da izvajanje takšnega projekt posega v normalen ritem življenja ljudi, zato se občanom za nevšečnosti in težave zaradi izvajanja projekta opravičujemo, vnaprej pa se tudi priporočamo za razumevanje in potrpljenje. Končno je projekt namenjen ljudem, saj predstavlja investicijo v eno najpomembnejših komunalnih infrastruktur z dolgoročno strateško vrednostjo.

S POLNO PARO NAPREJ!

PRIPRAVILI: TD SODRAŽICA, FOTO: MARKO BURGER

Kako čas hitro beži, opazimo šele, ko ugotovimo, da je od Psoglavskih dni 2016 minilo že skoraj dva meseca in da se poletje na trenutke kar počasi poslavlja. Ko na elektronski naslov »turistov« potrka uredničin dopis s prošnjo za članek o dogajanju zadnjega vikenda v juniju in ko se bliža rok za oddajo članka, se misli zopet vrnejo v pestri junij ...

Zgodba Psoglavskih dni 2016 se je začela že z zadnjim sestankom septembra 2015, ko je bil potrjen Ansambel Roka Žlindre, delo organizacijskega odbora pa se je od aprila do junija samo še stopnjevalo, čeprav so petkovo dogajanje, sobotni športni del in Večer na trgu ter Tržni dan zdaj stalnica Psoglavskih dni.

Skupina 501 je v petek poskrbela za zabave željne obiskovalce. K odličnemu vzdušju in žuru so poleg organizatorjev, Banda 501, pripomogli še Sabina Veber – Brinna, domači Duple Trouble in Rock Angeless.

Športno društvo Extrem je letos že v petek pripravilo športno dogajanje, Extremovemu dnevu 2016 pa je v soboto sledil Dan športa. Obiskovalci so se na Večeru na trgu nasmejali duhoviti igri Spet doma, aktualni tematiki zaprtja banke in odprtja Gostilne

Pr' Radu, gledališke skupine Mladinskega kluba Sodražica. Tamburaški orkester Sodražica je z zvoki tamburic in ubranim petjem poskrbel za piko na i tega večera.

Nedeljsko jutro Tržnega dne se je začelo že pred 5. uro zjutraj. Postavljanje stojnic za izdelovalce na Trški ulici, priprava prizorišča, usmerjanje komercialnih prodajalcev, pridne roke članov Turističnega društva Sodražica in ostalih društev ... vse to je bilo na prvi pogled videti kot pravi kaos, a do 8.30 so bile vse stvari na pravem mestu.

Sodraški in izdelovalci od drugod so že pridno ustvarjali izdelke, s stojnice Šedržank je mamljivo dišalo po krompirjevih štrukljih, pirinih in navadnih palačinkah, sladkih lizikah in ostalih dobrotah, ki so jih pripravile spretnne roke, iz začasne »turistične kuhinje« pa je dišalo iz velikanskega kotla, kjer so zmagovalci Vampijade 2016, člani Turističnega društva Pirniče, pripravljali vampe po zmagovalnem receptu. Kuhala se je tudi trojka in ostale kulinarne dobrote, ki so bile na voljo do konca prireditve.

Pso glavček z ragljo je bil letošnja tema, poleg trgovanja na stojnicah domače in umetnostne obrti ter na komercialnih stojnicah pa smo tudi letos poskrbeli za pester etnološki in zabavni program, ki se je začel s sprejemom slavnostnega govornika, dr. Borisa Pleskoviča na mostu in se nadaljeval s povorko sodraških mažoret, Pihalnega orkestra Ribnica, krošnjarjev, ragljarjev, Šedržank, dramske skupine Mladinskega kluba Sodražica, Rock Angelessov, čebelarjev iz ribniške čebelarске družine, Podeželskih žena iz Velikih Lašč, Turističnega društva Kočevje, zmagovalk Vampijade 2016, Kluba harmonikarjev Urška in peric iz Društva upokojencev Sodražica. Program se je nadaljeval s predstavitvi-

Organizatorja Turistično društvo Sodražica in Občina Sodražica se zahvalujeta vsem, ki ste kakor koli pomagali pri Psoglavskih dnevih 2016 ter s svojim programom oz. predstavitvijo domače obrti obogatili prireditev. Hvala sponzorjem in pokroviteljem prireditve: Riko d.o.o., Inles d.d., Komunalne gradnje d.o.o., Inotherm d.o.o., Občina Ribnica, Pos plastika d.o.o., KGZ Ribnica z.o.o., Fragmat d.o.o., Studio Opal d.o.o., GH Holding d.d., Barbara Hiti s. p., Fibran Nord d.o.o., Občina Bloke, Šilc d.o.o., NLB d.d., Rigler d.o.o., Studio M, Mojca Ravnikar s.p., Elektro servis Igor Benčina s.p., Point Ana Krajec s.p., Občina Loški Potok, Gradmetal d.o.o., Žagar Jože s.p., Ze d.o.o., Kemont AGV d.o.o., Tank d.o.o., Bogdan Adamič s.p., Posek in spravilo lesa Zbačnik Dušan s.p., Cvetličarna Spominčica Božena Kovačič s.p., Gostilna pri Lukatu, Gornik Jože s.p., Manis Nik Starc s.p., Tur servis d.o.o., Pekarna Ajdič, Ivan Francelj s.p., Mesarija Arko d.o.o., Provita d.o.o. in Helena Gregorič s.p.

jo skupin in skečem o aktualni lokalni temi. Sledil je pozdravni govor župana Blaža Milavca in govor dr. Borisa Pleskoviča, ki se je na naši prireditvi zagotovo dobro počutil. Na Trškem odru so se nam prvič predstavili odlični domači Rock Angeless in že uveljavljena zasedba Kranjci, ki je razgnala opoldansko polurno nevihto. Do 14. ure, ko so oder zasedli člani Ansambla Roka Žlindre, je sledil še nastop Folklorne skupine Poničke in Kluba harmonikarjev Urška; v kostanjevem parku pa so istočasno za program poskrbeli mladi.

Kot prejšnja leta je bilo tudi letos poskrbljeno za otroke, saj je v dopoldanskem

času potekala delavnica poslikave ragelj, v popoldanskem času pa je bila delavnica v kostanjevem parku; skozi ves dan pa so imeli otroci možnost jahanja ponija, kar je bila za nekatere otroke prav posebna izkušnja. V času Tržnega dne so si obiskovalci lahko ogledali tudi razstavi, in sicer slikarsko sodraških umetnikov Simona Lavriča in Draga Hrvackega ter razstavo Društva upokojencev Sodražica Znani domačini.

Tržni dan se je ob veselem rajanju in druženju z Ansambлом Roka Žlindre zaključil v večernih urah.

Turistično društvo Sodražica s polno paro pelje dogajanje naprej. Po Psoglavskih dnevih smo skupaj s Šedržankami pomagali pri pripravi nove maše Simona Viranta; v nedeljo, 4. septembra 2016, pa se bomo predstavili tudi na Ribniškem sejmu – vabljeni k naši stojnici!

Čeprav je prireditev Psoglavski dnevi prerastla »otročstvo«, pa sedaj stopa v muhasta najstniška leta. Če smo to »našo prireditev« pripeljali do najstnice, bomo tudi muhasto najstništvo pregnali in jo razvijali še naprej. Ja, Psoglavski dnevi 2017 bodo! Od 23. do 25. junija 2017, pa tudi že vemo, kdo bo v popoldanskem času Tržnega dne poskrbel za dobro zabavo ... Se vidimo?

Kot vsako leto tudi letos vabimo in pozivamo vse, ki imate ideje po razširitvi programa prireditve za naslednje leto, da nam le-te sporočite. Vsak konstruktiven komentar in ideja sta dobrodošla.

SKUPAJ UMIRJAMO PROMET

PRIPRAVILA: ZAVAROVALNICA TRIGLAV, UREDILA: NINA PIRC VOVČKO

Občina Sodražica je v okviru prizadevanj za večjo prometno varnost občanov, med katerimi so najbolj ranljivi prav otroci, skupaj s podjetjem Sipronika in Zavarovalnico Triglav postavila prikazovalnik hitrosti »Vi vozite« MHP50. Nov sistem, ki bo odslej skrbel za varnejši promet, je del vseslovenskega projekta »Skupaj umirjamo promet«, v sklopu katerega bo ob sofinanciranju največje slovenske zavarovalnice 19 slovenskih občin aktivno umirjalo promet v bližini šol, vrtcev in na šolskih poteh.

V Sodražici je ob ravninskem delu Ceste Notranjskega odreda, ob kateri so osnovna šola in vrtec, avtobusno postajališče za šolski avtobus, lekarna, zdravstvena postaja, dom varovancev s posebnimi potrebami in športna dvorana, po novem nameščen sistem »Vi vozite« MHP50. »Sistem na tej lokaciji bo pripomogel k zmanjšanju hitrosti na odseku ter k ozaveščanju otrok in občanov o nevarnostih, ki zaradi hitre vožnje pretijo na njih na eni izmed bolj prometnih cest pri nas. S pomočjo Zavarovalnice Triglav smo tako lahko že letos kupili prikazovalnik, ki bo še pred začetkom naslednjega šolskega leta pripomogel k večji prometni varnosti v našem kraju,« pove župan Blaž Milavec.

Občina Sodražica je za postavitev prikazovalnika prispevala 2.396 EUR ter vzpostavila tehnične pogoje za priključitev prikazovalnika. Sam prikazovalnik bi v redni prodaji stal 3.993 EUR.

S pomočjo sistema bo mogoče pridobiti podatke o dejanskem stanju v prometu. Slednji bodo na voljo policiji, do njih pa bodo imeli dostop tudi učenci, učitelji in obiskovalci OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica. V avli šole bo trajno nameščen računalniški zaslon za prikaz statističnih podatkov o hitrostih in številu vozil na cesti pred šolo. Prikazovala se bo povprečna in največja hitrost ter število vozil v 15-minutnih intervalih s prikazom na grafu za zadnjih 24 ur. Podan bo

tudi grafični in številčni prikaz deleža vozil, ki vozijo skladno s predpisi, in tistih, ki so omejitev prekoračili.

Pametni prikazovalniki hitrosti »Vi vozite« MHP50 spadajo v kategorijo prijaznih preventivnih ukrepov za izboljšanje varnosti v cestnem prometu. »Prikazovalniki hitrosti, ki jih v okviru tega projekta nameščamo na šolske poti, voznike pohvalijo za zgledno vožnjo ali jim pokažejo, da njihovo ravnanje za volanom ni primerno,« pojasnjuje direktor Sipronike Marjan Kržišnik. Aleš Klement, direktor Območne enote Ljubljana Zavarovalnice Triglav dodaja: »V sklopu raznovrstnih preventivnih akcij se trudimo zagotavljati večjo varnost in brezskrbnost prebivalstva. Velik poudarek dajemo krepitvi varnosti v prometu, pri čemer se zavedamo, da so otroci še posebej ranljiva skupina, ki lahko kaj hitro pozabi na pravila, če kaj zmoti njihovo pozornost. Prizadevamo si, da bi bile ceste, predvsem pa šolske poti, varnejše.«

POLETNI ČAS

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS

Je čas dopustov in skoraj se je že pozabilo. Pa tudi mediji ne »pogrevajo«, da nas je tik pred zaključkom zadnje seje državnega zbora vlada osrečila z odstopom ministra za finance dr. Dušana Mramorja in njegovega državnega sekretarja Metoda Dragonje. Namesto pričakovane in napovedovane davčne reforme ter učinkovitih ukrepov, povezanih z upravljanjem državne srebrnine, sta oba »spokala« in odšla. V paketu. In iz osebnih razlogov. Za enega je predsednik vlade dr. Cerar že našel nadomestilo, o ministru pa še razmišlja.

Zanimivo pa je, da minister za finance ni odstopil tedaj, ko je njegovo kredibilnost

načela afera z nezakonitimi dodatki, ampak sedaj, ravno v času, ko je potrebno pripraviti proračun in vanj umestiti tudi kakšne razvojne projekte, o katerih radi govorijo v koaliciji. A očitno je tistih, ki pristavljajo lončke (izstavljajo račune za podporo) znatno preveč, zato se Mramor novim napadom iz svojega zaledja ne bi mogel prav dolgo in učinkovito izmikati. Odstop je bil zanj odrešitev.

Dr. Cerar je sicer podelil naziv v. d. za vodenje financ ministrici Alenki Smerkolj za obdobje 3 mesecev. A to pomeni, da bodo proračun sestavljali uradniki in najmočnejši lobiji, novi minister za finance in predsednik vlade pa se bosta lahko še vse obdobje do volitev izgovarjala prav na ta čas »praznine« in javnosti dopovedovala, da ne moreta nič storiti. Taka je ta politika novih obrazov.

A čas beži. Že z vladama Boruta Pahorja in Alenke Bratušek smo ga zapravili preveč. V samo osmih letih po krizi nas je zdaj po standardu oz. kupni moči dohitelo

ali že prehitelo kar nekaj vzhodnoevropskih članic EU, na katere smo še nedolgo nazaj gledali precej zviška. Npr. Češka, Poljska, baltske države.

A tako je to. Podatki so neizprosni, dejansko stanje pa tudi. Trende zaostajanja bo težko obrniti, s takimi ekipami, kot je Cerarjeva, pa je to misija nemogoče. Sama programa nima, predloge drugih vneta in grobo zavrača, v najboljšem primeru kaj predela in povzame.

Neskončna premišljanja, leporečenje, besedičenja o zaupanju ... vse to je samo izgubljanje dragocenega časa. Če kot ekonomija ne ustvarimo dovolj oz. zmoremo manj kot naša konkurenca, potem ostane manj na razpolago tudi za plače, pokojnine, investicije in skupne potrebe.

Tudi neučinkovitih politik levih vlad mediji ne pogrevajo. Če bi sedaj imeli kakšno drugo vlado, bi sindikati, mediji in njihovi botri že znali poskrbeti, da bi bile ulice polne ljudi. Tako pa ...

POLETNO POLITIČNO ZATIŠJE

PIŠE: LJUDMILA NOVAK, PREDSEDNICA NSI

V avgustu vlada v Sloveniji politično zatišje, ker letošnjo jesen še ne bo volitev, vsaj tako kaže, in ker se (zaenkrat) še ni zgodila večja afeta. Ruskega predsednika Putina so najvišji predstavniki države sprejeli z vsemi častmi, ker je menda prišel na pietetni obisk, sam pa je doma trdil, da gre na delovni obisk v Slovenijo. Slovenska oblast se je »oprala« pred EU in zavezniki v NATU; on je opravičil svojo pot pred svojim ljudstvom, kateremu pa tako ali tako vlada z avtokratsko roko. Analitiki pravijo, da je ta obisk najbolj služil predsedniku Pahorju, ki že intenzivno dela kampanjo za predsedniške volitve prihodnje leto. Ruski narod je naš prijateljski in brat-ski narod. Ne moremo pa tako pompozno podpirati voditeljev, ki s silo zavzemajo tuja ozemlja in vladajo vse prej kot demokratično. Medtem ko se že štirideset odstotkov ljudi bori na pragu revščine, pa peščica bogatih oligarhov pobira vso smetano naravnih bogastev Rusije.

Za našo stranko je avgust tudi čas spominjanja pomembnih dogodkov. 4. avgusta leta 2000 je bila ustanovljena stranka Nova Slovenija, krščanski demokrati. 16. avgusta pa smo se spomnili dr. Andreja Bajuka,

prvega predsednika in ustanovitelja stranke, ki je na ta dan pred petimi leti odšel v večnost. V začetku tega meseca smo se poslovili od našega zvestega člana Janeza Žampe in nekdanjega poslanca v Skupščini Republike Slovenije v mandatu 1990 do 1992, ki je bil na prvih demokratičnih volitvah v Sloveniji, 8. aprila 1990, izvoljen v Zbor občin. Nekateri domačini so izkoristili vojne razmere in leta 1942 usmrtili njegovega očeta, zato je moral kot štirinajstletni fant prevzeti domačo kmetijo. Kljub preizkušnjam in obilici dela pa je po vojni veliko svojega časa namenil za javno delovanje, predvsem se je boril za pravice kmetov, za njihovo zdravstveno in socialno zavarovanje. Kot napreden kmet si je prizadeval za izboljšanje razmer v kmetijstvu, ki mu komunistična oblast ni bila naklonjena. Ob vsem tem pa je bil ustanovitelj različnih društev, 42 let cerkveni ključar in tudi častni občan Občine Desternik.

Zakaj pišem o vsem tem? Zato, ker je bil ta mož zgled za vse nas, ker je s svojim delom dokazal, da smo vsi soodgovorni za svojo domovino, občino in javno življenje. Zaradi takratnih razmer ni obiskoval šol, vendar se ni predal malodušju in obupu, pač pa je iskal rešitve za probleme, ki so jih imeli ljudje. In to mu je priznavala vsa skupnost, politična in civilna združenja. Ob vsem tem pa je moč za delo črpal iz svoje vere in družine,

ne, ki ga je ljubila in spoštovala, tako kot vsa vaška in župnijska skupnost. Bil je krščanski demokrat in politik in to že v času, ko ljudje njegovega prepričanja niso smeli biti aktivni v politiki. On je bil politik v pravem pomenu besede, ker je delal za skupnost, ljudi in za njihove težave nenehno iskal rešitve. V tem je zgled vsem nam. In zaradi takih ljudi nam je pred petindvajsetimi leti uspelo uresničiti zgodovinske sanje in ustanoviti svojo državo. Takšni ljudje so nam v ponos in za zgled, ko omahujemo in obupavamo ter se zgražamo nad razmerami v naši državi in družbi. Tudi njim je bilo težko, veliko težje, kot je sedaj nam, pa se niso bali povedati svojega mnenja, ni jih bilo sram njihovega prepričanja, niso se skrivali za domačim plotom, pač pa so naredili tisto, kar so znali in zmogli in je bilo dobro za vse. Zaradi tega pišem o tem preprostemu kmetu iz Slovenskih goric, ki je, podobno kot znani kmet iz Zminca Ivan Oman, razmišljal z zdravo kmečko pametjo ter zastavil svoje ime za demokracijo in domovino v nevarnih časih, ko je bil izid takšnega ravnanja še negotov in se je na srečo obrnil v naš prid.

Podoba sveta se hitro spreminja. Tudi Slovenija je pred nenehnimi izzivi. V NSI menimo, da jih ta vladna koalicija rešuje prepočasi, predvsem pa se ne loteva bistvenih strukturnih reform. Tako rešuje medsebojne spore in preigravanja znotraj vladnih strank za vpliv na državno premoženje, ne da bi vlekla poteze za dolgoročno izboljšanje stanja v gospodarstvu, predvsem za večjo zaposlenost mladih generacij, ki odhajajo v svet s trebuhom za kruhom.

VESELIM SE DELA Z MINISTRANTI IN MLADIMI, TO MI JE IZZIV

Intervju s Simonom Virantom, novomašnikom

PRIPRAVILI: NINA PIRC VOVČKO IN JASNA JANEŽ, FOTO: ŽIGA LOVŠIN

Iz župnije Sodražica, posebej še iz vasi Globel, izhaja kar nekaj duhovnih poklicev. Letos se jim je kot novomašnik pridružil tudi Simon Virant, ki je 10. julija v župnijski cerkvi svete Marije Magdalene v Sodražici daroval novo mašo. Zdaj, ko so slovesnosti za njim, smo Simona povprašali o njegovih spominih na bogoslovje, o doživljanju posvečenja ter o izzivih, ki ga čakajo v bodoče.

Simon, če pogledaš nazaj na tvojo odločitev in na čas priprav na poklic duhovnika – imaš v spominu kakšen poseben dogodek ali trenutek iz bogoslovja in semenišča?

Najbolj mi je ostal v spominu prvi dan, ko sem prišel v bogoslovno semenišče na Dolničarjevo. To je bilo leta 2010. Tisti, ki me poznate, veste, da sem in še vedno rad kolesarim. Ko sem prišel v semenišče, nisem vedel, kako bo kaj s tem. Bo vodstvo to dovolilo ali ne? Težko bi mi bilo, če bi moral to pustiti. Prvi teden sploh nisem pripeljal kolesa s seboj, privlekel sem pa neke uteži za vadbo, da ne bi čisto zakrnel ob knjigah. Tako sem tisto popoldansko uro zlagal svoje stvari iz kovčka. Medtem pa v sobo pride še en fant s svojimi starši. To je bil moj bodoči »cimer« Bernard, ki bo sedaj kaplan v Ribnici. Bernardov oče zagleda tiste uteži, pa pravi: »Ja, naš pa kolesari, je treniral v Savi ...« Potem sva vseh šest let skupaj kolesarila. To »naključje« mi je bilo kot neko znamenje od zgoraj, naj tega, kar imam rad, ne opustim.

Kako si doživljal zadnje priprave na mašniško posvečenje v stolnici in sam prejem tega zakramenta?

Teden dni pred posvečenjem smo imeli duhovne vaje v minoritskem samostanu v Olimju. Vsak dan je razmišljanje o različnih

vidikih duhovništva vodil drug škof. Bil sem poln pričakovanja. Izven časa duhovnih vaj sem imel veliko opravkov v zvezi z novo mašo in skoraj nisem imel časa razmišljati o bistvenih stvareh, o pomenu mašništva, tako da so duhovne vaje prišle kar prav, da sem se lahko odklopil od skrbi, kako in kaj bi bilo še treba postoriti. Samo posvečenje sem doživljal precej umirjeno, kajti na duhovnih vajah smo že skupaj premeditrali posvetilne molitve in obljube, ki jih da kandidat za posvetitev v duhovnika.

Priprave na novo mašo so povezale celo Sodraško dolino, zelo veliko ljudi je želelo prispevati vsaj delček k temu slavlju, spet drugi so prevzeli vlogo organizatorjev in bili tiste dni zelo aktivni. Kako si priprave na novo mašo doživljal sam?

Priznam, da me je pred prvim sestankom za novo mašo malo skrbelo, kako bodo Sodražani kaj pripravljali sodelovati pri taki stvari, toda že na prvem sestanku sem videl,

da je bila skrb čisto odveč. Pri vseh, še posebej tudi tistih, ki niso ravno vsako nedeljo pri maši, se je ob tem pokazala neverjetna odprtost in pripravljenost za sodelovanje, in tega sem še sedaj resnično vesel. Vsi so delali zastonj, prostovoljno in z veseljem in tega sem resnično vesel in hvaležen vsakemu posebej. Eden od namenov nove maše je tudi ta, da ljudi med seboj poveže. Vsak prispeva svoj delček in iz tega nastane nekaj lepega. Kaj bi si lahko še več želel?

Kaj pa sama nova maša?

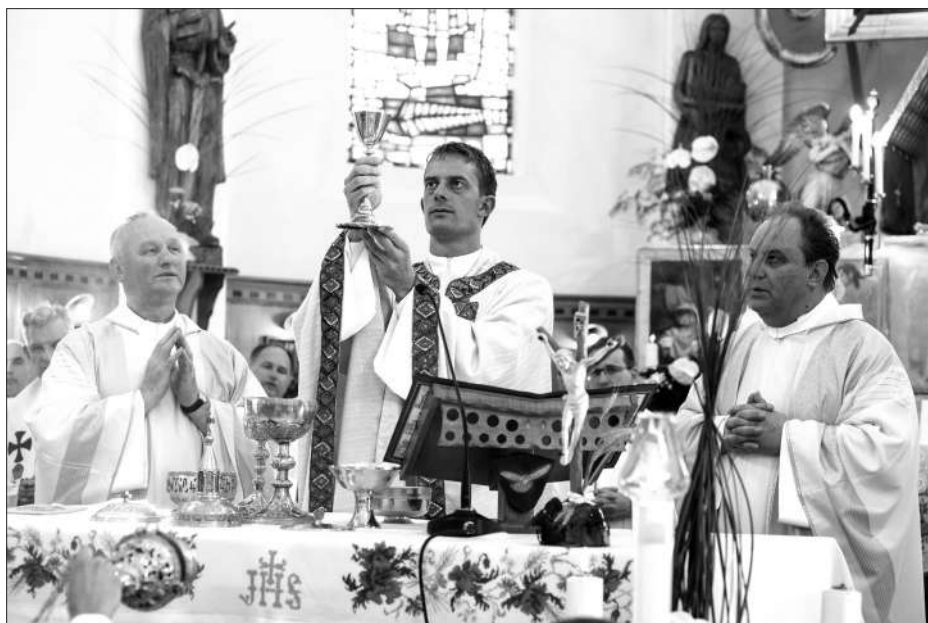
Kaj naj rečem? Gledal sem fotografije. Tudi vi si jih lahko ogledate na župnijski spletni strani. Te povedo vse!

Se te je v dneh, ki si jih kot novomašnik preživel v domačem kraju, kaj posebej dotaknilo?

Nič kaj posebej. Kot na duhovnika začnejo vsi nekako drugače gledati nate. Nisem se še navadil na to, nisem preveč rad v središču pozornosti, vendar se zavedam, da je to znamenje podpore in naklonjenosti. Vem, da to ni zaradi mene, ker bi bil tako »fajn«, ampak zaradi Njega, ki ga bom prinašal in oznanjal ljudem. Jaz sem samo človek kot vsi drugi, z dobrimi in slabimi lastnostmi, vendar kot duhovnik tudi neka kšna znamenje nečesa »popolnoma Drugega«, če se lahko tako izrazim.

Kaj pa te čaka kot kaplana v Šentvidu nad Ljubljano? Se katerih področij dela posebej veseliš? Ti je kaj v poseben izziv?

To je velika župnija. Petnajst tisoč kristjanov. Okrog tisoč šesto jih pride vsako nedeljo k maši. Veliko krstov, žal še več pogrebov. Tu so priprave na krst, na poroko, ministrantska skupina, verouk, štirikrat na

leto tudi za starše, birmanske skupine, birmanski in oratorijski animatorji, zakonske skupine, delo v pisarni, maševanje, spovedovanje, obhajanje bolnikov, romanja pa še kaj. Veselim se dela z ministranti in mladimi, obenem mi je to tudi v izziv. Vedno sem sanjal, kako to izkušnjo vere, ki jo imam sam, posredujem drugim, predvsem mladim. Želel bi si, da bi vero, ki prinaša pravi smisel življenju, odkrili in sprejeli tudi drugi. Potem bi bilo tudi med ljudmi mnogo manj napetosti, nemira, zamer, sovraštva. Dokler človek nima miru v sebi, ga ne more imeti niti z drugimi. Noben zunanji zakon ne more prinesti v družbo harmonije, če nima človek v sebi vere in zaupanja.

Kakšen stik si želiš ohraniti z domačim krajem in kakšnega pravzaprav smeš ohraniti?

Rad sem doma. Vedno bom z veseljem prihajal domov. Ohraniti smem takšen stik, kot mi bo delo na novi župniji dopuščalo.

Med globelskimi duhovniki kroži šala, da drug drugega izmolite. Kako te podpirajo domači duhovniki, ki jih je kar nekaj? Kaj ti pomeni njihova podpora?

Podporo čutim v tem, da se vsi duhovniki iz naše župnije veselijo, da so dobili med svoje

vrste še enega rojaka. To se je posebej izkazalo, ko sem jih pred novo mašo obiskal, da jih povabim na slavlje. Dajo mi kakšen nasvet. Podpora mi pomeni to, da v svojem poslanstvu ne bom sam. Vedno bo nekdo, ki me s svojo molitvijo podpira in mi želi dobro.

ZAKLJUČEK LIONISTIČNEGA LETA 2015/2016

PRIPRAVILA: DUŠKA HOČEVAR MIHELIČ, TAJNICA LK RIBNICA, FOTO: TINA MIHELIČ

V ponedeljek, 6. junija 2016, je Lions klub Ribnica z zaključno prireditvijo sklenil uspešno lionistično leto na posestvu Andoljšek v Otavica. Za začetek so nas v prijeten večer z glasbenima točkama pospremile učenke Glasbene šole Ribnica. Predsednica kluba v letu 2015/2016 Alojzija Zakrajšek se je v uvodnem nagovoru zahvalila prisotnim članom ter kratko povzela uspešno dogajanje v klubu v minulem letu. Osrednja dobrodelna nit, ki se je v našem klubu vlekla skozi vse leto, je bilo zbiranje sredstev za nakup defibrilatorjev. Glavno vlogo pri uspehu te akcije sta imeli predsednica Alojzija Zakrajšek, ki je bila pobudnica tega projekta, in zakladničarka Mirjam Trdan, ki je s pomočjo donatorjev uspela zbrati glavno sredstvo za nakup teh aparatov, to je skupaj 25.000,00 EUR. Ta vsota je zadoščala za nakup 13 defibrilatorjev. Na zaključni prireditvi so te aparate, ki rešujejo življenja, prevzeli župani občin in predstavniki gasilskih društev oz. vaških skupnosti. Že v preteklosti smo poročali, da so se naši akciji pridružile Občine Ribnica, Velike Lašče, Loški Potok in Sodražica, lokalna gasilska društva in krajevne skupnosti. Mirjam Trdan je podelila zahvale prisotnim donatorjem.

Na prireditvi smo omenili, da uspešno

nadaljujemo tudi akcijo, ki jo je Mirjam Trdan začela v prejšnjem lionističnem letu, to je »Klopce za Ribnico«, saj je bila 3. junija 2016, ob obležitvi 70-letnice Podružnične šole Sušje tudi otvoritev nove klopce, ki jo je naš klub podaril tej šoli. V nadaljevanju večera smo v svoje vrste sprejeli pet novih članov. Podeljena so bila priznanja za delo partnerjem treh naših članov, ki že vrsto let nesebično pomagajo pri naših akcijah, to so Breda Trdan, Vinko Trdan in Franc Tanko. Zdravstvenemu domu Ribnica smo podarili učni defibrilator z lutkama. Ob koncu uradnega dela prireditve se je nova predsednica, Mirjam Trdan, ki bo naš klub vodila od 1. julija 2016 dalje, zahvalila prejšnji predsednici in navedala aktivno lionistično leto 2016/2017. V nadaljevanju večera nas je povsem prevzel reševalec na motorju, Danijel Andoljšek iz Ortneka, ki nam je z zanosom predstavil oživljanje s pomočjo defibrilatorja. Sledili smo mu zbrano in z vso pozornostjo in morali tudi sami sodelovati v vaji oživljanja na lutki. Danijel Andoljšek bo jeseni aktivno nadaljeval z izobraževanjem na temo oživlja-

nja s pomočjo defibrilatorja. Izobraževanje bo izvedeno v sodelovanju z gasilskimi društvi, vaškimi skupnostmi in vsemi štirimi osnovnimi šolami, to je v Ribnici, Velikih Laščah, Sodražici in v Loškem Potoku. Pri prenašanju svojega znanja, ki rešuje življenja, mu bo v veliko pomoč učni defibrilator z lutkama. Po zaključku njegovega prikaza oživljanja je sledilo prijetno druženje pozno v noč. V prihodnje lionistično leto Lions klub Ribnica stopa optimistično in z veliko načrti za pomoč sočloveku ter za izboljšanje kakovosti bivanja v našem lokalnem prostoru.

Reševalec Danijel Andoljšek pri prikazu oživljanja s pomočjo defibrilatorja

ŽIVLJENJE SE NE OZIRA NAZAJ, ZATO MORATE NAPREJ

GOVOR RAZREDNIČARKE 9. A RAZREDA, ALEKSANDRE MARIJANOVIĆ, NA VALETI GENERACIJE 2001

Dragi moji učenci, cenjeni starši, gospa ravnateljica, učitelji in vzgojitelji ter vsi ostali povabljeni gostje!

Danes je dan veselja. Ne samo za vas, učence, in za vaše starše. Z vami se veselimo tudi mi, vaši učitelji in vzgojitelji. Danes je velik praznik za vso Sodraško dolino, od koder pošiljamo v svet še eno generacijo, ki ima, kakor je zapisal Ivan Cankar, »v srcu mladost in v pesti moč«. Na vas bo slonela prihodnost, na vas bo slonelo življenje. In, dragi moji učenci, čeprav vas bom pogrešala, sem vesela, da boste odšli, kajti življenje se ne ozira nazaj, zato morate iti naprej. In prav je tako.

Ko sem vas zadnje dni gledala, kako se vznemirjeni že poslavljate od naše šole, sem se spraševala: »Sem jim dala dovolj znanja, modrosti, izkušenj? Bi lahko naredila kaj še bolje, drugače? Sem bila kdaj do njih prestroga in nisem dovolj razumela odraščajočih otrok, ki so mi bili zaupani, ker sama nisem več mlada?« Potem pa sem se spomnila na pregovor, ki pravi, da se drevo in učitelj poznata po plodovih. In ko vas takole gledam, si lahko pomirjena rečem, da je moje drevo obilno rodilo.

Dragi starši, v mislih pa sem danes tudi z vami. Tudi sama sem mama in vem, kako srečni in hkrati negotovi smo starši, ko se nam rodi otrok. Želimo si, da bi bil zdrav,

pameten, priden v šoli, da bi v življenju naredil kaj dobrega. Predvsem pa, da bi bil srečen in da bi tudi ljudem okrog sebe prinašal srečo. In ko danes vidite svoje otroke, si lahko ponosno rečete: »Uspelo mi je. Izpolnilo se je moje poslanstvo, uresničile so se moje želje. Moj otrok je zakorakal na pravo pot.«

Lani sem tudi sama šla skozi vso to mešanico občutkov, ko sem, tako kot vi danes, gledala na valeti svojega sina in se spraševala, kam so tako hitro šla leta njegovega otroštva. Z otožnostjo sem se spominjala najinih sprehodov z vozičkom, njegovih prvih korakov in besed ter spotikanja čez Lego kocke. Ni mi bilo lahko. Želela sem si zaustaviti čas in še malo uživati v njegovem otroštvu, ga še malo zadržati doma. A za tolažbo sem se spomnila modrosti pesnika Kahlila Gibrana, ki je za starše napisal te modre verze: »Otroci niso vaši otroci. Sinovi in hčere klika Življenja k Življenju so. Po vas prihajajo, a ne od vas. Čeprav so z vami, niso vaša lastnina. Lahko jim darujete svojo ljubezen, toda ne morete jim dati svojih misli, kajti oni imajo svoje misli. Lahko si prizadevate, da boste takšni kot oni, toda ne trudite se, da bi oni ravnali kot vi. Kajti življenje ne teče nazaj in se ne ustavlja ob tem, kar je bilo včeraj.«

Dragi moji učenci, vam pa želim, da se ne bi izgubili v svetu, v katerega se podajate.

Prepričana sem, da sedaj, po tolikih razrednih urah in pogovorih, veste, da se je vsak dan posebej potrebno odločati med tistim, kar je lažje in udobneje, in med tistim, kar je težje in prav.

Naj vas na vašo samostojno pot pospremim še z modrostjo, s katero je oče pospremil Cirila Kosmača, ko je ta odhajal od doma: »Kdor nikdar ne zagazi na krivo pot, nemara sploh ne ve, da je bil na pravi ...« Trdno pa verjamem, da se boste nanjo vselej vrnili. In ker, kot je rekel neki ruski pesnik, življenje ni potka preko polja, po tej poti ne stopajte sami. Ohranite prijateljstvo in medsebojne vezi, ki so se med vami stkale v teh devetih letih. Spremljajte drug drugega skozi življenje, pomagajte si. Srečujte se na obletnicah. V srednji šoli in kasneje si pridobite nove prijatelje in tudi v teh časih moderne tehnologije ne pozabite, kako lepo se je pogovarjati tako, da se lahko zazreš človeku v oči, da ga lahko primeš za roko, objameš. Vedno si vzemite čas za kavo s prijatelji, za pogovor, za obisk. Ne pozabite pa tudi na svoj rojstni kraj, od koder izvirate, in na svojo osnovno šolo, na nas. Učitelji ne gremo nikamor, še vedno bomo tukaj. Obiščite nas, pridite nam povedat, kako ste, ko vam bo lepo in tudi, če vam ne bo. Pridite, poiščite me, saj boste za vedno ostali malo tudi moji otroci, moji mucki, ki se znajo vračati iz širnega sveta in poiskati tudi pot nazaj domov med ljudi, ki vas imamo radi.

LIKOVNA RAZSTAVA SODRAŠKIH OSNOVNOŠOLCEV NA LJUBLJANSKEM GRADU

PRIPRAVILA: SAŠA ŽUST, MENTORICA LIKOVNE RAZSTAVE IN PROFESORICA LIKOVNE UMETNOSTI NA OŠ DR. IVAN PRIJATELJ SODRAŽICA

Že sredi maja smo na Ljubljanskem gradu s kulturnim programom slavnostno otvorili likovno razstavo učencev OŠ dr. Ivan Prijatelj, kjer smo se poklonili slovenski kulturni dediščini in njenim gradovom. Celoten dogodek je bil za vse navzoče pravo doživetje, k čemur je v veliki meri prispevalo čudovito okolje soban in prostorov Ljubljanskega gradu ter mladostna kreativna energija mladih likovnih, gledaliških in glasbenih talentov.

V glasbeno-gledališkem programu otvoritve so nam mladinski pevski zbor, kvartet saksofonov iz Sodražice in Velikih Lašč ter gledališka skupina pod mentorstvom profesorice Tadeje Topolnik in Kristine Drnovšek

pokazali, kako se pogled na ljubezen in snubitev razlikujeta nekoč in danes. Svoj navdih so prav tako poiskali v kulturni dediščini in jo prepletli s sedanostjo in popularno kulturo ter nam hudomušno zaigrali, kaj se

zgodí, ko se srečata sodobno dekle in graščak, ki ji svoje doživljanje ljubezni poskuša razložiti s pomočjo prizorov in besed Jurčičevega Desetega brata.

Otvoritvi je sledil ogled likovne razstave, ki so jo učenci pripravili v stolpu Ljubljanskega gradu. Mladi ustvarjalci so pripravili nekaj čez 30 likovnih del, ki so svoj navdih našli v bogati zakladnici slovenske kulturne dediščine, še posebej s področja umetnosti, arhitekture in literature ter se v obliki portretov posebej poklonili tudi pomembnim slovenskim umetnikom, ki so s svojim delom zaznamovali naš kulturni prostor.

Likovna dela so rezultat prepleta spoznavanja te tradicije ter seveda domišljije in

likovne občutljivosti mladih umetnikov. Učenci so se preizkusili v različnih likovnih tehnikah, od svinčnika do temper in kolaža. V nanosih barve, potezah svinčnika in dovršeno izrezanih podobah barvnega papirja pa se skriva tudi veliko likovnega znanja. Vsaka tehnika namreč zahteva svoj način izražanja in prilagoditev motiva. Kolaž z izrezovanjem podob narekuje jasne in poenostavljene

oblike, tempera spretno mešanje barvnih odtenkov in dovršenost nanosa, svinčnik pa uporabo sivin od svetlega do temnega spektra in izraznost potez. Seveda pa je potrebno venomer upoštevati še pravila kompozicije, barvne teorije harmonije in kontrastov, kadriranje, prostorskih ključev, proporcev in perspektive.

Da je dogodek res zadovoljil vsa naša čutila za dobro in lepo, smo na koncu ob kozarcu metinega soka in sodraških slanih prestah pozornost namenili tudi našim brbončicam. Vsekakor dogodek, ki nam bo še dolgo ostal v lepem spominu.

Likovna razstava učencev OŠ Sodražica bo na ogled do maja 2017, v stolpu Ljubljanskega gradu. Vljudno vabljeni!

ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG

PRIPRAVILI: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, RAVNATELJICA, IN MAJA ANDOLJŠEK, PROF. ŠPORTNE VZGOJE

OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica je v letošnjem šolskem letu kandidirala na razpisu Zdrav življenjski slog in bila tudi izbrana na razpisu. Projekt poteka od 1. 3. 2016 do 31. 8. 2017 pod okriljem Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Zavoda za šport Planica. Program delno financira evropska unija iz ESS sklada.

Cilj projekta je dodatno spodbuditi osnovnošolske otroke k oblikovanju zdravega življenjskega sloga in zagotoviti zainteresiranim učencem 5 ur športne aktivnosti na teden, v okviru športa tri ure in še dve uri v okviru programa ZZS, ki poteka pod strokovnim vodstvom prof. športne vzgoje Maje Andoljšek.

S programom bomo kot šola prispevali k odpravljanju posledic negativnih vplivov sodobnega načina življenja (vad-

ba za primerno telesno držo, odpravljanje ploskosti stopal, odpravljanje debelosti, razvoj splošne vzdržljivosti). Otrokom želimo zagotoviti priporočeno vsakodnevno strokovno vodeno vadbo v skladu s priporočili EI smernic za telesno dejavnost in v skladu s Strategijo Vlade RS na področju telesne (gibalne) dejavnosti otrok za krepitev zdravja, ki ima pozitivne učinke na zdravje otrok, hkrati pa jih spodbuja k oblikovanju vzorcev zdravega življenjskega sloga.

KAKO POTEKA PROJEKT?

Učenci, ki so vključeni v projekt, so dobili možnost, da poleg rednih ur obiskujejo še dve dodatni uri športne vzgoje na teden. Poleg tega smo jim pripravili tudi sobotne in počitniške aktivnosti. Trenutno je v

Obvestilo za prvi šolski dan

Vse učence od 2. do 9. razreda
OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica

obveščamo,

da se pouk prične v **ČETRTEK, 1. 9. 2016, ob 8.20.**

Učenci se zjutraj zberejo pred šolo
in počakajo na razrednike.

V šolo prvi dan prinesejo šolsko torbo, beležko, pisalo in copate. Pouk bo potekal 4 šolske ure, od 8.20 do 11.50. Zagotovljena bo šolska malica in prevoz. Organizirana bo ena skupina podaljšanega bivanja do 16. ure.

Učenci **1. razreda** pridejo prvi dan brez šolske torbice in skupaj s starši. Ob 9.30 se zberejo v predverju športne dvorane.

Prvi šolski dan bo veljal posebni vozni red, ki bo prilagojen prihodu v šolo za ob 8.20. Točen raspored bo objavljen v zadnjem tednu avgusta na šolski spletni strani in na oglasni deski v šoli.

Razvoz učencev po končanem pouku se bo začel ob 11.50.

Z veseljem vas pričakujemo.

Ravnateljica:

Majda Kovačič Cimperman, prof.

projekt vključenih 137 učencev, kar pomeni 60,6 % vseh otrok šole. Otroci so v okviru projekta spoznali prvine atletike, košarke, floorballa, rokomet, odbojke, nogometa, badmintona, igre med dvema ognjema in savateja (francoski boks), sledili so še plezanje, ultimate frisbi, odbojka na mivki, vodne igre.

Sobotne in počitniške vadbene so bile namenjene raznim pohodnim, kolesarjenju in so-

delovanjem z osmimi lokalnimi športnimi društvi. Med počitnicami smo se preizkusili v različnih športnih igrah, ena izmed sobot pa je bila namenjena tudi vsem ljubiteljem vodnih iger, kjer smo plavali, igrali vaterpolo ter skakali v vodo. V prihodnje imamo na seznamu tudi lokostrelstvo, balinanje, ples, nogomet in plezanje ter zimske športe, ki bodo na vrsti naslednje šolsko leto.

IZŠLI SO SLEMENCI 10

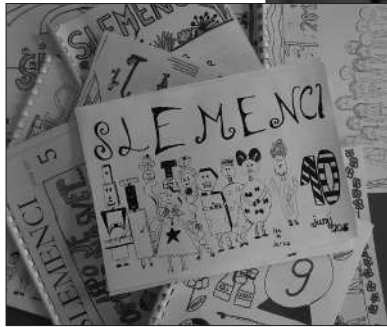
PRIPRAVILA: ANA PORENTA

Na Podružnični šoli Sveti Gregor je letos znovanje desetletnic: spomladi se je odvijala prireditev Praznovanje pomladi ob materin-dnevu, konec šolskega leta (24. junija 2016) izdali 10. številko šolskega časopisa Slemenci.

V uvodniku je zapisano: »V njej smo združili ustvarjanje in poustvarjanje ob pesmih in zgodbah, ki jih bremo pri pouku, vtise z dogodkov in praznovanj ter vsakodnevne dogodivščine, ki se odvijajo v šoli, pri krožkih in na naših tradicionalnih projektih.«

Vse številke časopisa so shranjene tudi v knjižnici Miklova hiša in jih lahko pregledate ob obisku čitalnice. Učencem pa pomenijo svojevrstne spominske knjige na poti šolanja in odrasčanja.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo ravnateljici Majdi Kovačič Cimperman in matični šoli Sodražica ter krajanom Slemen in staršem otrok: hvala vsem, ki nas podpirate pri idejah in projektih ter nam omogočate, da lahko ustvarjamo.

Za pokušino pa nekaj pesmic naših četrtošolcev:

Halo! Halo!

G: Kdo je to?
M: Tukaj Mihec, hlačepihec.
G: Kaj gori, kje gori?
M: Ali bi se šli gasilce?
G: Resno mislim, ne šali se, ker že kar pobira me.
M: Ja, lepo, vi kar vstanite, da na tleh nam ne zaspíte!
G: Oprostite, nimam časa, da z menoj se hecate, jaz odložil bom slušalko, tudi če hočete ustavit me!

IZA LEVSTEK

Krava in kmet

Krava je debela in zraven še vesela.
Ko pa pride kmet v hlev, pa reče: hoho, nova kravica je spet prišla.

ANEJ GREBENC

Zaseda

Vzamemo past in gremo na hrast.
Na hrast?
Seveda, čakati polha soseda.

Ob ognju sedimo in golaž smodimo.
Smodimo?
Seveda, zaradi polha soseda.

Gremo na lov, da bo dober ulov.
Ulov?
Seveda, ujeli smo polha soseda.

DAVID ADAMIČ

OBISK POLICIJSKE POSTAJE IN ZDRAVSTVENEGA DOMA

PRIPRAVILI: OTROCI SKUPIN LEVČKI IN ZAJČKI TER VZGOJITELJICE

V vrtcu v Sodražici imamo zelo radovedne otroke. Najstarejši so v letos spoznavali različne poklice in dejavnosti. V sklopu tega projekta smo si želeli obiskati Policijsko postajo Ribnica in Zdravstveni dom Ribnica.

Ker smo imeli v kratkem času že dva izleta, nismo želeli obremenjevati staršev z dodatnimi stroški. Pisali smo gospodu županu in ga prosili, da nam omogoči prevoz do Ribnice. Naši prošnji so na občini ugodili in tako smo se na zadnji majski dan z avtobusom odpeljali v Ribnico.

Na policijski postaji sta nas pričakala dva zelo prijazna policista, ki sta nam razkazala njihove prostore, policijska vozila ter različno opremo, ki jo policisti potrebujejo pri svojem delu. Vsi otroci so bili popolnoma navdušeni, saj sta se Toni in Saša zares potrudila. Po končanem ogledu smo se otroci iz skupine Levčki odpravili do zdravstvenega doma, kjer nam je gospod Igor razkazal reševalno vozilo, otroci iz skupine Zajčki pa so se šli igrati na igrišče novega vrtca v Ribnici.

Naše dopoldne je bilo zelo pestro. Že sama vožnja z avtobusom je otroke zelo razveselila. Da pa je bil dan še bolj poseben in nepozaben, je pripomogla vklonitev z lisicami, ogled celic, sedenje v policijskem kombiju in poslušanje siren reševalnega vozila. Še enkrat

bi se radi zahvalili Občini Sodražica, ki nam je omogočila prevoz na ta poseben izlet, policistoma Toniju in Saši, ki sta nam na zares zanimiv način predstavila svoj poklic, ter gospodu Igorju za ogled reševalnega vozila.

PRI ZAKONCIH

Ilc Hussein

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

V mesecu marcu smo se nekatere Šedržanke udeležile literarnega večera palestinske poezije v Miklovi hiši, ki sta jo predstavila Majda Ilc Hussein in njen mož Abdallah. Gostitelja sta nas ob koncu povabila k pokušini nekaterih tradicionalnih jedi palestinske kuhinje, s katerimi se nas je večina prvič srečala. Mmmmm, slastno. Bili smo prijetno presenečeni nad zanimivimi okusi. Ko se je miza že dodobra izpraznila, so pristopili še zadnji neodločneži in se posladkali z ostanki. Šedržanke smo izrabile priložnost in se povabile na obisk. Bila sta takoj pripravljena, da nam поблиže predstavita delček palestinske kuhinje.

Družina Hussein se je jeseni iz Sodražice preselila v Ribnico. Majda in Abdallah sta nas gostoljubno sprejela. Abdallah je bil glavni kuhar. Pridno je obračal kahalnico, hkrati pa skupaj z nami iskal ustrezna slovenska imena za palestinske jedi, ki so prihajale na mizo. Majda mu je seveda pridno

pomagala in tudi sami smo poprijeli za delo, ko se je oblikovala sladica. Mmmmm.

Delček tega vzdušja vam želimo pričarati z recepti jedi, ki smo jih preizkuševalci ocenili z odlično. Preizkusite se tudi vi in dober tek.

PREDJED

Waraa Aris

/SARMICE IZ TRTNIH LISTOV,
za 6 oseb/

Potrebujemo:

50 trtnih listov

NADEV

pest dolgozrnatega riža
pest mlete govedine
sol, poper, ščepec rdeče paprike
par kapljic olja

ZA V LONEC

1 goveji zrezek
1 čebulo
1 paradižnik
4 limone
malo olja

PRILOGA

lonček navadnega
tekočega jogurta

NASVET:

Če ostane kaj nadeva,
ga porabimo tako,
da mu dodamo še
malo riža, posolimo,
popopravimo in
skuhamo kot riž.

Priprava:

- Trtne liste zložimo v posodo in jih prekrijemo z vrelo vodo. Pokrite namakamo 15 minut.
- Vodo odlijemo in liste ohladimo.
- Iz sestavin pripravimo nadev in ga dobro premešamo.
- Trtni list položimo na podlago, da je zgornja ploskev spodaj. Vzamemo malo žlico nadeva in ga položimo na spodnji rob lista. Oblikujemo ga v majhen svaljek, ga nato prekrijemo z listom z leve in desne strani in nato še do konca proti vrhu. Dobimo približno 8 cm dolgo rolico.
- Nadaljujemo, da porabimo nadev. Nato po več rolic skupaj s sukancem zvežemo v snopič.
- V lonec damo nekaj olja, na kolobarje narezana čebulo in paradižnik ter na trakove narezan goveji zrezek. Na to zložimo šopke rolic, prelijemo z vodo, da so pokrite, dodamo limonov sok in solimo. Pokrijemo jih s krožnikom ustreznih dimenzij, da se ne dvignejo nad vodo. Kuhamo eno uro. Vodo odlijemo. Serviramo na krožniku skupaj s paradižnikom in mesom, poleg pa ponudimo jogurt, ki služi kot omaka.

GLAVNA JED

Msaahaa

/MELANCANE V OMAKI, za 6 oseb/

Potrebujemo:

2 melancani
konzervo čičerike / 240 g /
20 dag govedine
1 čebulo
strok česna
olje
5 srednje velikih paradižnikov
peteršilj

PRILOGA

3 pesti korenčkovih rezancev
3 pesti riža
sol
malo olja
5 dag mlete govedine
pest arašidov
rezino margarine

MEŠANA SOLATA

kumare, paradižnik, zelena solata,
čebula
posušena meta, sol, olje, kis

Priprava:

- V posodo damo olje, na kolobarje narezano čebulo, strok česna in govedino, narezano kot za golaž. Dušimo do mehkega. Dodamo paradižnik, še malo podušimo in nato zalijemo z vodo. Na zmernem ognju naj vre 30 minut.
- Medtem narežemo melancani z lupino vred na večje kocke, ocvreto v olju do zlatorumene barve, čičeriko pa operemo pod mrzlo vodo. Oboje dodamo gornji jedi in kuhamo še 5 minut. Solimo in potresemo z drobno narezanim peteršiljem.
- Prilogo pripravimo tako, da na olju popražimo najprej rezance, nato riž, zalijemo z vodo, 1 cm nad rižem, posolimo in pustimo, da par minut močno vre, ugasnemo in pustimo, da se pokuha vsa tekočina.
- Na margarini na hitro popražimo arašide in jih preložimo na pomožni krožnik. V isti ponvi nato popečemo še mleto govedino. Obe sestavini nato združimo in potresemo po kuhanem rižu.
- Pripravimo še solato iz naštetih sestavin.

NASVET:

Namesto arašidov prepražimo pinjole. Solato namesto olja in kisa prelijemo z oljčnim oljem in sokom polovice limone.

SLADICA

Katajef Asafir

/PTIČJI KLJUN/

Potrebujemo:

TESTO

40 dag ostre moke
 ½ kocke kvasa
 žlička sladkorja
 pol litra toplega mleka

NADEV

2 sladki smetani
 2 veliki žlici gustina
 1 žlička rožne ali pomarančne vode
 /trgovina KALČEK/

POSIP

2 pesti sesekljanih orehov ali pistacije

NASVET:

Sladkorno vodo naredimo tako, da v 1 dl vrele vode zakuhamo toliko sladkorja, kolikor se ga lahko raztopi /pribl. 1 dl/. Ohladimo in hranimo v hladilniku.

Priprava:

- V posodi pripravimo kvasec /kvas, sladkor, malo moke, malo toplega mleka/. Nato iz moke, mleka in kvasca pripravimo testo, ki bo malo gostejše kot za palačinke. Počiva naj pol ure.
- Naredimo nadev. Smetano zlijemo v posodo in jo segrejemo, vendar ne zavremo. Gustin zmešamo z malo mleka /kot za puding/ in ga nato zakuhamo vanjo. Ves čas mešamo z žlico, da ne nastanejo grudice. Ohlajeni kremi dodamo rožnato ali pomarančno vodo.
  - Orehe ali pistacije z nožem na drobno nasekljamo.
  - Ponev za palačinke s teflonsko oblogo segrejemo na srednji temperaturi. Brez maščobe spečemo medaljone s premerom 8 cm. Pomagamo si z majhno zajemalko, s katero odmerjamo enakomerne količine mase. Ko se zgornja plast posuši, so medaljoni pečeni. Ohladimo.
- Medaljone nadevamo tako, da jih s palcem in kazalcem leve roke na prvi tretjini stisnemo, da naredimo tulec, ki ga napolnimo z nadevom, nato pa jih rahlo posujemo s sesekljanimi orehi ali pistacijami.
- Preden jih odložimo na krožnik, jih še nekoliko bolj stisnemo, da preprečimo uhajanje nadeva. Ko jih postrežemo, jih prelijemo s sladkorno vodo.

ŠEDRŽANKE V BELI KRAJINI

PIŠE: JELKA PAKIŽ, FOTO: ADO AVDIČ

Za letošnji izlet in druženje smo se Šedržanke odločile za potep po Beli krajini. V sončnem nedeljskem jutru nas je pot peljala najprej v kraj Rosalnice pri Metliki, kjer v Hiši dobrega kruha s svojimi pridnimi rokami ustvarja svoje čudovite domače dobrote ga. Mojca Kramarič. Peče kruh, piškote, potice, torte različnih oblik in okusov za vsakršne priložnosti, najbolj pa je znana po peki belokranjske pogače. Vsa nasmejana in dobre volje nas je pričakala pred svojim domom in nam postregla s pravkar pečenimi, še toplimi pogačami. Po dobrodošlici nas je povabila v svoj hram, kjer so nas na lepo

pripravljani mizi pričakale njene dobrote. S svojo prijaznostjo in vedrino njenega duha nam je prikazala postopek priprave prave belokranjske pogače, ki jo je nato spekla v lepo dekorirani vzdani peči. Medtem ko se je pogača pekla, smo si ogledale prenovljene prostore za sprejem gostov v stilu pravega malega muzeja starinskih predmetov. S pravkar pečeno pogačo smo se poslovile od ge. Mojce, ki je bila že v pričakovanju novih gostov, da jim podeli svoje izkušnje pri peki svojih dobrot.

Pot smo nadaljevale do vinogradništva Dolc, kjer pridelujejo vrhunska vina, ki so plod dolgoletnega pridobivanja izkušenj in znanja, predvsem pa ljubezni do trdega in predanega dela. Bogata in dolga pot hišne tradicije, ki sega v leto 1834, je gotovo botrovala današnjim visokim rezultatom, ki odlikujejo tako rekoč vsa vina vinogradništva Dolc. Po lepem sprejemu in pogostitvi

smo bile deležne degustacije posameznih sort vin z njihovimi značilnostmi pridelave in okusov.

Od tu smo se zapeljali do mlina Antona Plota, ki nam je razkazal svoj mlin in nam pokazal postopek mletja različnih vrst moke, ki smo jo imele priložnost pri njem tudi kupiti. Nato nas je pot vodila do izvira reke Krupe, ki predstavlja največji izvir v Beli krajini, v katerega se stekajo podzemeljske vode iz hribovitega dela Bele krajine. Izvir je življenjski prostor človeške ribice in v Sloveniji edino znano nahajališče jamske školjke *Congeria kusceri*. Čudovita temnozeleno barva jezera in njena okolica naredi globok vtis na obiskovalca teh čudes narave. Ker je bil že čas kosila, smo se od izvira kar peš podale do Kmetije z nastanitvijo »Ob izviru Krupe«. Ogledale smo si tradicionalno belokranjsko hišo s krušno pečjo in črno kuhinjo, ki je namenjena preživljanju

prostega časa gostov na kmetiji. V notranjosti je prikaz stare kmečke izbe s pohištvom iz tistega časa, razstava belokranjskih vezenin in stenskih prtov na domačem lanenem platnu, občudovale pa smo tudi kulturo oblačanja v Beli krajini pred 100 leti. Po ogledu te zelo lepo urejene kmetije so nas postregli s svojimi specialitetami, ki so nas navdušile, prav tako njihova pozornost in domačnost. Zadnja točka našega izleta pa je bil ogled cerkvice sv. Trojice, ki stoji na razgledni, z vinogradi zasajeni vzpetini nad vasjo Vinji Vrh pri Semiču. Cerkev so sezidali leta 1647 po vzoru romarske cerkve – naše Nove Štifte. Oskrbnica je predstavila zgodovino in notranjost te cerkvice, za zaključek pa smo zapele še nekaj Marijinih pesmi. Sončen dan se je prevesil v deževen večer, Šedržanke pa smo se dobre volje, napolnjene z bogastvom tega dneva, odpeljale proti domu.

RAZPIS ZA VPIS V PRVI LETNIK PLETARSKE IN LONČARSKÉ ŠOLE ROKODELSKEGA CENTRA RIBNICA

Pletarska in lončarska šola sta kontinuirani izobraževanja, ki trajata 3 leta. Začetek izobraževanja je možen v prvem letniku in nato po stopnjah pridobivanje znanja o pletarstvu in lončarstvu. Po treh letih osvojite osnovna znanja, ki vam omogočijo pristop k izpitu za nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) **LONČAR/ LONČARKA** ali **PLETAR/PLETARKA**.

Šoli bosta potekali od začetka oktobra 2016 do konca marca 2017, enkrat tedensko, po dve uri v določenem terminu. Cena pletarske šole je 210 EUR, cena lončarske šole pa 240 EUR.

Za več informacij in prijave, ki jih zbiramo do 15. septembra, smo vam na voljo na elektronski naslov info@rokodelskicenter-ribnica.si, po telefonu 01/836 11 04 ali osebno v Rokodelskem centru Ribnica od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

galerija miklova hiša

Galerija Miklova hiša razpisuje

PRVI LETNIK LIKOVNE ŠOLE 2016/17

Izobraževanje bo potekalo v obliki ustvarjalnih delavnic in predavanj enkrat tedensko po tri ure v popoldanskem času. Učni program obsega predvsem slikarstvo in kiparstvo.

Šolsko leto 2016/17 bo potekalo od 1. 10. 2016 do 31. 5. 2017. Šolnina za osnovno izobraževanje znaša 40,00 EUR na mesec.

CELOLETNO LIKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZA OSNOVNOŠOLCE 2016/17

Na likovnih srečanjih bodo mladi slušatelji spoznavali različne likovne materiale in z njimi ustvarjali kolaž, risbo, sliko, kip ... Raziskovali bodo gibe telesa in poteze obraza ter jih poskušali ujeti v raznovrstne materiale.

Izobraževanje bo potekalo od 1. 10. 2016 do 31. 5. 2017. Šolnina likovnega izobraževanja za osnovnošolce je 30,00 EUR na mesec.

Za več informacij in prijave na oba razpisa, ki jih zbiramo do 20. septembra, smo vam na voljo na elektronski naslov galerija@amis.net, po telefonu 01/836 93 34 ali osebno v Rokodelskem centru Ribnica od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

Vsa dodatna pojasnila boste prejeli na informativnem sestanku, ki bo 26. septembra v Rokodelskem centru Ribnica in ob sami prijavi.

Lice Likovno
izobraževalni
center
Galerije
Miklova
hiša

SODELOVANJE NA TRŽNEM DNEVU

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: MARKO BURGER

PERICE V POVORKI

Dolga stoletja je življenje teklo od pomladi do jeseni, od zibelke do groba, po starodavnem ustaljenem redu, ob spoštovanju nenapisanih zakonov življenja, ki jih je ded sporočal svojemu sinu in sin vnuku. Dve svetovni vojni v prejšnjem stoletju sta prekinili ta stari način življenja, ki tone v pozabo. V Društvu upokojencev Sodražica smo ljudje v tretjem življenjskem obdobju in nekateri naši osemdesetletniki in devetdesetletniki se še spominjajo, kako je bilo njega dni. Ostali se trudimo in vsako leto skušamo obuditi kakšno dejavnost iz življenja naših ljudi v preteklosti.

Letos smo prikazali delo peric. Štiri upokojenke so nazorno in z vsemi pripomočki obudile ta dokaj dolgotrajen in naporen postopek.

Pri hiši so bile po navadi gospodinje zadolžene za pranje perila. Vso perilo so najprej čez noč namakale v lugu, nato so belo perilo prekuhale v kotlu. Lug so sprva delale iz bukovega pepela, kasneje so kuhale milo iz loja in lužnega kamna. Sledilo je »mencanje« perila na rebrastem perilniku, ki so mu po domače rekli »rifl«. Potem so perilo v škafu, ki so ga dale na glavo, nesle k potoku ali studencu in ga tam v tekoči vodi spirale. Ko so prale rjuhe in drugo posteljnino, so perilo naložile na voziček in ga odpeljale do vode. Spirale so tako, da so perilo metale po vodi, ga vlekli proti sebi in z njim tolkle po perilniku. Kos je bil opran, ko je iz perila pritekla čista voda in so ga samo še ožele. Gospodinje na vasi so rade prale na isti dan, da so se skupaj dobile pri potoku. Ob tem so še malo poklepetale, obrale sosedo, pokritizirale može ...

RAZSTAVA DRAGA KOŠIRJA

Letošnja upokojenska razstava je bila posvečena znanemu domačinu kiparju, rezbarju Dragu Koširju iz Jelovca. Predstavili smo drobce iz njegovega bogatega in pestrega življenja in dela. Kotiček na razstavi pa je bil posvečen spominu ob 30-letnici smrti Franceta Goršeta, kjer je bil razstavljen njegov Križev pot, sposojen iz našega pastoralnega objekta.

Drago Košir se je rodil v Jelovcu leta 1921 in umrl 2010 v devetdesetem letu življenja. Izučil se je za zidarja, opravljal razne poklice. Upokojil se je kot uradnik. Med vojno je bil interniranec na Rabu in tudi aktiven udeleženec NOB. Po vojni se je ob rednem delu angažiral pri razvoju kulturnega življenja. Pisal je igre, vodil dramsko skupino. Ves čas ga je privlačilo kiparstvo, ki se mu je po upokojitvi predal z dušo in srcem. »Ko zapoje moje dleto, zaslutim, kaj je sreča,« je poudarjal.

Njegovo rezbarsko delo spremlja globok občutek za človeško trpljenje in socialne krivice. Zgodbe, ki jih pri-

povedujejo njegovi liki, so prežete z motivi nasilja, ljubezni, življenja in smrti. Les – leska, hruška, češnja, lipa, oreh – je za te zgodbe zelo hvaležen. Med več kot 3000 izdelki, kipi in skulpturami nekateri še posebej izstopajo. Posamezni ciklusi reliefov obsegajo po deset ali več del. To so: Domača obrt, Ribnica skozi stoletja, Križev pot, Potovanja in še veliko drugih. Višek njegovega ustvarjanja sta ciklusa Slava vojvodine Kranjske in Gorje premaganim.

Zanimanje za njegova dela je bilo med številnimi obiskovalci izredno. Veliko je bilo mladih, ki so o Koširju zelo malo vedeli in so se čudili, da imamo med domačini tako plodovitega umetnika. Glede na to, da smo v večini primerov predstavili le fotografije njegovih reliefov in kipov, so izrazili željo, da bi si ogledali originale.

Želimo, da bi ob ogledu prikaza starih običajev in naših razstav spodbudili obiskovalce, da bi se po ogledu ozrli okoli sebe, našli

kakšnega priletnega Janeza ali Toneta ali pa ostarelo Micko ali Ančko ter prisluhnili njihovi dragoceni pripovedi ob zavedanju, da so to zadnji pripovedovalci, ki so še živeli način življenja, ki je neponovljivo minil.

Poskušajmo rešiti pred pozabo, kar se rešiti da. Spoznanje, da je bil včasih najbolj imeniten fant na vasi tisti, ki je znal najboljše kositi, in da je bilo najbolj cenjeno dekle najboljša predica, da torej DELO določa prvaka, bo koristno spoznanje za sedanje in prihodnje rodove.

SKEČ – OLGA IN MILKA

Ob takem dogodku, kot je Tržni dan, ko te gleda in poslušajo množica ljudi, se je treba malo ponorčevali in spustiti kakšno pikro na račun razmer v okolju. Za to sta pa najboljši in že večkrat preizkušeni igralki Olga in Milka. Tudi letos sta na osrednji prireditvi na humoren način povedali, »kje pa nas čevljev žuli«.

NAČRT DELA V NASLEDNJEM TROMESEČJU

29. 8. – Srečanje jubilarcev in piknik za člane društva na balinišču v Sodražici.

2. 9. – Srečanje prostovoljcev in prostovoljcev v projektu Starejši za starejše na Škofljici.

September – jesenski izlet po Dolenjski.

28. 9. – Obisk Festivala za 3. življenjsko obdobje v Ljubljani.

30. 9. – Srečanje za starejše občane s programom in pogostitvijo.

NIJANČEN PROGRAM IZLETA BO PRAVOČASNO OBJAVLJEN NA OGLASNI DESKI.

IZLET V NAŠE GLAVNO MESTO

PIŠE: ANA MODIC, FOTO: SREČKO VESEL

V ponedeljek, 13. junija, smo se aktivni člani DU Sodražica udeležili nagradnega izleta v našo prestolnico. Izlet je obsegal tri točke ogledov: cerkev v Črni vasi, Botanični vrt Univerze v Ljubljani in panoramsko vožnjo po Ljubljani.

Cerkev svetega Mihaela v Črni vasi je bila zgrajena med leti 1937 in 1939. Že prvi pogled na zunanost cerkve, kjer se menjavata kamen in opeka, nam pove, da je bil njen arhitekt Jože Plečnik. Zaradi gradnje na močvirnih tleh so v barjanska tla najprej zabili 347 lesenih pilotov in nanje postavili kamnite temelje. Gradbeni materiali so bili: kamen iz podpečkega kamnoloma, opeka iz vrhniške opekarne in les iz okoliških gozdov. V spodnjem poplavnem delu stavbe sta veroučna učilnica in župnišče, v zgornjem, dvignjenem delu, do katerega se pride po kamnitem mostu s širokimi stopnicami, pa je cerkvena ladja. Ta je dolga v širino in kratka v dolžino, vse zaradi mehkega terena. Notranost cerkve je preprosta in svetla. Večina opreme je lesene, za nekatere podporne stebre so uporabljene navadne kanalizacijske cevi. Cerkev ima vitek, odprt zvonik, do katerega vodijo zunanje kamnite stopnice. **Cerkev v Črni vasi je nepremični spomenik državnega pomena.**

Naslednja točka ogleda je bil **Botanični vrt Univerze v Ljubljani, ki pa je kulturni spomenik državnega pomena.** Ustanovljen je bil leta 1810 in je najstarejša kulturna, znanstvena in izobraževalna ustanova v Sloveniji. Obsega 2 ha površine, v njem raste preko 4500 rastlinskih vrst, med njimi tudi mnogo endemitov, ki so drugje že izumrli. Naši pogledi so se najdlje ustavljali na skalnjaku in njegovih cvetočih cvetnicah, ki so jih obletavale čebele.

V Trnovskem pristanu, v bližini Botaničnega vrta, nas je že čakala **rečna ladjica** z divjim imenom: Rečni pirati. Na njej nas je sprejel kapitan z gusarsko kapo. Njegova žena je v odprti kuhinji že pripravljala naše kosilo. Uživali smo v skoraj triurni vožnji po mirni, zeleno rjavi reki od Trnovega mimo kopaljšča Špica na Ljubljansko barje skoraj do Podpeči, kjer je krmar obrnil ladjico proti centru Ljubljane, pa spet nazaj v Trnovski pristan. Med potjo nas je opozarjal na posebnosti reke in življenja v njej in ob njej. Pluli smo mimo Gruberjevega kanala, lesenega pristanišča s pomoli za rečne ladjice, na desni se je odpiral Mali graben, z leve je gostišče Livada, z desne Rakova Jelša. Po 15 minutah tihe in mirne vožnje smo zapluli

v pravo divjo naravo na Barju. Bregova sta bila močno porasla z grmovjem in drevjem, ki je z vejami segalo globoko v strugo reke. Največ je bilo pepelnatosive vrbe, črne jelše, jesena, hrasta in topola. Mnogo je bilo tudi dobrovite in leske. Iz rjavo zelene vode so ponekod štrlela suha drevesna debla, na enem izmed njih se je sončila velika želva rdečevratka. Pred nami je poletavala siva čaplja, v senci grmovja se je skrivala nutrija. Te živali so se v Ljubljani precej razmnožile in povzročajo škodo s kopanjem rogov v bregove reke. Na obali je srna mulila listje s košatega grmovja.

V Ljubljani živi 42 različnih vrst rib, za katere skrbi Ribiška družina Barje. Krmar je v Črni vasi usmeril naš pogled na zvonik Plečnikove cerkve, v kateri smo bili pred dobro uro. Pred Podpečjo je ladjico obrnil proti Ljubljani, mi pa smo si sami postregli z jedmi z žara.

Z ladjico smo se iz divjine vrnili v urbano okolje. Kmalu se nam je odprl pogled na Ljubljanski grad. Najprej smo se zapeljali pod Mrtvaškim mostom. Ta je nekoč stal pri Mrtvašnici, pa so ga kasneje premaknili. Sicer je to most Hrdeckega, imenovan po ljubljanskem županu Janezu Nepomuku Hrdeckemu. Sledil je Šentjakovski most, za njim pa Čevljarski most. Ta je dobil ime po čevljarskih delavnicah, ki so nekoč stale na njem. O njem poje popevka Čez Šuštarški most, o njem pa govori tudi zgodba o

goljufovih pekih, ki so jih postavili v železno mrežo in jih z mostu namakali v Ljubljano za kazni, ker so njihove štruce kruha premalo tehtale. Sledilo je Tromostovje, napis MDCCCXLII nam pove letnico izgradnje tega mostu. V mestnem središču na Ljubljani nismo bili sami. Srečevali smo še druge rečne ladjice in se med seboj pozdravljali. Mimo pokritih tržnic smo prišli do novega Mesarskega mostu, ki je poln ključavnic, ki jih nanj pripenjajo zaljubljeni, da bi njihova ljubezen ostala večna. Sledil je še simbol Ljubljane – Zmajski most. Na njem so štirje veliki in 16 malih zmajev. Pod Zmajskim mostom se je ladjica spet obrnila in zaplula proti Trnovskemu pristanu.

Organizatorjem našega izleta izrekam zahvalo za prijetna doživetja. Bilo je nekaj za telo in dušo.

JESEN: »KOVINA«, ČAS BARVITOSTI, ŽETVE, OBILJA, POGUMA IN HVALEŽNOSTI – PA JE RES TAKO?

PIŠE: KATARINA ARKO, DRUŠTVO ZDRAV.SI

Narava je vedno in redno na svojih tirnicah. Kako občudovanja vredno in koliko se lahko naučimo od nje. Le spremljati jo je potrebno. Spremenila je svoje barve, vsak čas se bo odela v tople jesenske rumene tone z ognjenimi pridihmi. Nekateri temu pravijo pozno poletje, indijansko poletje, zlasti če je lepo toplo, kako prijetno se je nastaviti sončnim žarkom in pogledati obilje pridelkov, ki nam jih je ponudila.

Tudi mi žanjemo rezultate poletnih dni. Nabrali smo si novih moči, nadihali svežega morskega in gorskega zraka v času dopustov ali pa se ga naužili kar doma v naši lepi dolini. Vse, kar smo dobrega naredili za naše telo poleti, nam bo hvaležno pokazalo v jeseni. Rezultati so vedno posledica preteklih dejanj (naš življenjski slog, kako smo dihali, se gibali, prehranjevali).

Po TKM (tradicionalni kitajski medicini) se je poletje končalo 7. avgusta. Naslednji dan je nastopila jesen, ki bo trajala vse do 6. novembra. Trije meseci čudovito obarvane jeseni od 5 elementov pripadajo KOVINI, ki ima značaj ostrine, togosti in barvitosti, zlasti na čustvenem področju. Kovina je dovzetna za vse oblike čustvovanja, še posebej je izpostavljena žalosti, zameram. Poglejmo si raje vrline, ki pripadajo kovini – to so HVALEŽNOST, POGUM, PRAVIČNOST – vse to si želimo in z lahkoto dobimo, ko so PLJUČA in DEBELO ČREVO, ki kot organa pripadata kovini, okrepljeni oz. v ravnovesju.

Lahko rečemo tudi začetek in konec nečesa. Naše porojstveno življenje se začne s prvim VDIHOM in konča z zadnjim IZDIHOM. Vse vmes pa je naša velika odgovornost, kako bomo živeli to čudovito življenje.

V družino kovine kot čutilo spadajo še nos, koža in endokrini žleza ščitnica. Zdaj vemo, kako velika je povezava družine kovine v našem telesu.

Če imamo npr. težave s kožo, je to lahko posledica neravnovesja v elementu kovine, se pravi ali v pljučih ali debelem črevesu. Sem spadajo tudi alergije, ki se pojavljajo na koži in v dihalih (alergijski nahodi).

Ne pozabimo na našo metuljčico – žlezo ščitnico in njen velik pomen za naše počutje in metabolizem. Samo ena žleza je iz ravnovesja in že se bo to odražalo na drugih, saj fenomen našega telesa vedno išče rešitve, zato del vloge prevzame naslednja žleza, ki je zaradi tega seveda veliko bolj obremenje-

na. Tako se krog lahko sklene, to pa močno občutimo na našem fizičnem počutju. Tudi mandlji so v tesni povezavi z debelim črevesom.

Vrnimo se k začetku, da smo del narave oz. mikrokozmos makrokozmosa. Naše telo vedno išče ravnovesje in če mu ne prisluhnemo pravočasno in dovolj dobro, to hitro občutimo.

Kovini pripadajo jin organ PLJUČA in jang parni organ DEBELO ČREVO. Zanju je po sistemu petih elementov značilna bela barva, pikanten okus, ki ima značaj, da razprši, in kot čutilo je tu nos. Zvezda, ki pripada kovini, je VENERA. S tem se ukvarja astrologi, vendar je tudi to dobro vedeti.

Za nas je pomembno, da se zavedamo, v kako tesni povezavi so pljuča z ostalimi organi. Pljuča so otrok vranice in starš ledvicam, ki bodo zelo aktualne v zimskem času. Zato je še kako pomembno, da zdaj dobro poskrbimo za naša pljuča in debelo črevo, tako bomo zimski čas preživeli odporni, polni energije in brez bolezni.

Starodavni mojstri pravijo, da ni neozdravljivih bolezni, da so samo ljudje, ki niso pripravljeni na spremembe. Preprosto povedano: »Niste bolni, ker imate bolezen, ampak imate bolezen, ker ste bolni.«

V veliki odvisnosti so pljuča tudi od jeter in obratno. Podpornik pljučem pa je srce. Skratka vse je med sabo prepleteno kot v naravi. Les hrani ogenj, iz ognja nastane zemlja, iz zemlje se pridobiva kovina, iz ko-

vine se ustvari voda in voda hrani les. Cikel je zaokrožen in temu rečemo ustvarjalni cikel. Pravilno bi bilo tudi v našem telesu, da vse deluje v tem ciklu. Tedaj je zdravje zagotovljeno. Se pa ta cikel lahko tudi obrne in se naše ravnovesje poruši. To najprej opazimo na energijskem, kasneje tudi na fizičnem. Zato poskrbimo za svoje telo z vso ljubeznijo, hvaležnostjo in spoštovanjem, ne glede na trenutno stanje. Pogumno in optimistično stopajmo po poti k dolgemu, zdravemu in vitalnemu življenju.

Mož pljučem v družini kovine je debelo črevo. Lahko se vprašamo, kako gledamo na našo »kanalizacijo«? Če v mestu pride do zamašitve kanalizacije, vemo, kaj to pomeni – kaos, v kratkem času nastopi izredno stanje, da ne pride do epidemij. Enako se zgodi v našem telesu. Če ni rednega odvajanja, hrana v telesu začne gniti, vreti, posledica so napihnjenost, vetrovi, zadah iz ust in zaprtje. Če traja dlje časa, se toksini, ki niso bili izločeni, vsrkajo nazaj v kri, kar seveda zastruplja telo. Prvi znak nepravilne prebave je naš vonj potu. Iz njega lahko delno že prepoznamo, kateri organ je ogrožen.

Vse premalo smo pozorni tudi na naše blato, barvo, vonj, strukturo ... Vse to nam lahko marsikaj pove. Odlično je, če je iztrebljanje redno, vsako jutro med 5. in 7. uro, ko je čas DČ. Tudi če redno iztrebljamo, še ne pomeni, da je z našo prebavo vse v redu. Pogosto se DČ izprazni samo v zadnjem delu, v začetnem slepem črevesu, v navzgorjem pa zastajajo izločki, ki povzročajo, da se debelo črevo razširi in nastajajo žepki, ki so leglo najrazličnejših zastaranih izločkov, pogosto tudi parazitov.

Da bo družina kovine delovala brezhibno, bodimo hvaležni za vse, kar se nam zgodi, in redno in pogumno odstranjujmo vso fizično in čustveno navlako. Telo nam bo hvaležno tudi za občasni klistir, saj je naše debelo črevo povezano z vsemi organi; čisto bo sposobno z več energije sprejemati življenje.

Pomembno si je prisluhniti, se vrniti k naravi in si pomagati pravočasno, na čim bolj naraven način.

Samozdravilne sposobnosti so še vedno vgrajene v nas, enako kot včasih, ko so bili bolj v stiku z naravo in so jih znali intuitivno uporabljati. Vedno jih lahko prebudimo, le odločimo se za spremembo, imejmo potrpljenje in ljubeč odnos do sebe.

JESENSKI CUKRČKI ZA ZDRAVJE:

- Sproščen globok vdih skozi nos in izdih skozi usta (ponovi dnevno vsaj 36 x na svežem zraku).
- Zavestno negujmo vrline hvaležnosti, poguma, pravičnosti in poštenja.
- Redno izločajmo vse, česar ne potrebujemo tako fizično kot čustveno.
- Vsakodnevna masaža črevesja krožno od desne proti levi.
- Občasni klistir.

VELIKO USPEHA VAM ŽELIM!

ENERGIJSKE VADBE S KATARINO

Vsak TOREK od 7.30 do 8.00

Z veseljem vas vabimo na torkovo **jutranjo vadbo** GIBANJE JE ŽIVLJENJE, »POZDRAV DNEVU«. Predznanje ni potrebno, potrebujete dobro voljo in pripravljenost na okrepitev svojega telesa, izboljšati gibljivost, ravnotežje in splošno počutje, da bomo bolj odporni pričakali zimo.

Pričetek: 6. september 2016 ob 7.30 na parkirišču pred trgovino Mercator
Vadba je BREZPLAČNA.

Vsak ČETRTEK od 7.30 do 8.00

Vadba z učenci prve triade OŠ dr. Ivan Prijatelj, kjer bomo nadaljevali z jutranjo vadbo na prostem in krepili telo in duha za boljšo koncentracijo, spomin, umirjenost in posledično boljše učne uspehe.

Pričetek: 8. september 2016 ob 7.30

Vadba je BREZPLAČNA.

Vsak torek od 8.00 do 9.00

Nadaljujemo z redno energijsko vadbo »DOTIK ZDRAVJA« za starejše v prostoru sejne sobe Občine Sodražica.

Pričetek: 6. september ob 8.00.

NOVO:**Vsak TOREK od 19.00 do 20.30**

RAZŠIRJENA IN POGLOBLJENA VADBA DOTIK ZDRAVJA IN NEGOVANJE ŽENSKE

Pričetek: 6. september ob 19.00

Vadbe vodi Katarina ARKO. | Več informacij in prijave na tel. **051 301 772** | Veselim se srečanja z vami.

PROJEKT RJAVI MEDVED NA OŠ SODRAŽICA

PRIPRAVILI: DR. SETH WILSON, DR. IZTOK TOMAŽIČ, MATEJ BARTOL IN VESNA ORAZEM

V sklopu projekta LIFE DinAlpBear smo maja 2016 v sodelovanju z OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica pripravili naravoslovni dan za učence 6. in 7. razreda.

Učenci so pridobili veliko informacij o načinih sobivanja z medvedi in preprečevanju konfliktov. Predaval jim je dr. Seth Wilson, ki ima dolgoletne izkušnje z reševanjem konfliktov med ljudmi in medvedi v ZDA (Montana). Hkrati smo izvedli praktične delavnice o velikih zvereh (ogledali smo si lobanje, odtise šap in kožuhe medveda, volka in risa) ter si na terenu ogledali različne primere reševanja konfliktov z medvedi. Učenci so si ogledali nekaj preventivnih ukrepov za preprečevanje škode, ki se jih v okviru projekta brezplačno podeljuje zainteresiranim občanom (elektromreža, medvedovarni smetnjaki in kompostniki). Imeli so tudi možnost prisluhniti domačinom, ki jim je medved povzročil škodo na sadnem drevju in ubil koze. Pred šolo smo za namen osveščanja postavili tudi medvedovarni kompostnik, ki so si ga poleg učencev, staršev in strokovnih delavcev šole lahko ogledali tudi ostali prebivalci Sodražice.

Če želimo zmanjšati konflikte z medvedi, jim preprečimo dostop do hrane človeškega izvora, kot so nezaščitene rejne živali, poljščine ali organski odpadki. S tem bomo zmanjšali pogostost zahajanja medvedov v bližino naselij.

Ker pa smo želeli poleg učencev vključiti tudi starše in druge strokovne delavce šole, smo 30. 5. pripravili krajši »dan odprtih vrat« na OŠ Sodražica. Vsi udeleženci programa so pridobili vpogled v sobivanje z medvedi, možnost pridobiti informacije o preprečevanju konfliktov in bili deležni predstavitev izdelkov s strani učencev. Naš glavni cilj vseh delov akcije so bili učenci, saj predstavljajo bodoče odrasle osebe, ki se bodo morale odločati, kako sobivati v okolju, kjer so redno prisotne velike zveri. Le z izobraževanjem jim lahko omogočimo, da pridobijo dovolj pravih informacij o medvedih in si na podlagi le-teh nato izoblikujejo svoja stališča.

Medvedi so po naravi plašne živali in se praviloma izogibajo ljudi. Kljub temu se moramo pri gibanju v območju medveda držati naslednjih pravil:

- Medvedi nimajo radi presenečenj. Opozarjajte na svojo prisotnost med obiskom območja prisotnosti medveda, še posebno pri prehodu skozi gosto vegetacijo.
- Imejte psa vedno na povodcu! Spuščen pes lahko razdraži medveda in ga v iskanju pomoči privede naravnost do vas.
- Nikoli se ne približujte medvedjim mladičem, saj medvedka ni daleč stran. Če se bo počutila ogroženo, se bo zaradi močnega zaščitniškega nagona lahko odločila postaviti v bran svojim mladičem.
- Ne približujte se medvedjemu brlogu in ne poskušajte vstopiti vanj!

- Če se znajdete v neposredni bližini medveda (ali medvedke z mladiči): obstanite, ostanite mirni in se počasi umaknite v smeri, od koder ste prišli, brez hitrih gibov in kričanja. V primeru napada se nikoli ne branite.
- Pred medvedom nikoli ne bežite in ne plezajte na drevo. Medvedi so dobri plezalci in lahko v teku dosežejo hitrost do 50 km/h. Ujamejo vas lahko v nekaj metrih, ne glede na vrsto terena.

Na koncu bi se najlepše zahvalili ravnateljici OŠ Sodražica, Majdi Kovačič Cimperman, profesorici Mojci Vesel za pomoč pri organizaciji dela in gozdarju Miranu Bartolu za vse posredovane informacije na terenu.

Več informacij o medvedih, sobivanju z njimi in projektu LIFE DinAlpBear lahko najdete v brošuri »Rjavi medved v Dinaridih in Alpah«, ki je dostopna na spletni strani projekta: <http://dinalpbear.eu>

V SENCI NA VRTU

PIŠE: SANDRA PINTAR, MAG. INŽ. KRAJ. ARHIT.

V vročih poletnih dneh je senca na vrtu več kot dobrodošla. Vendar ni samo zaščita pred poletnim soncem razlog, zaradi katerega so na vrtu zaželeni senčni prostori. V senci uspeva množica lepih trajnic, ki s svojo pojavnostjo popestrijo vrt. Urejanja vrta se lahko lotimo tudi jeseni. Posadimo lahko tako trajnice kot ostalo okrasno drevje. Pomembno je, da imamo, preden začnemo s sajenjem, narejen celoten plan oz. idejno zasnovo.

Večina vrtoev ponuja različna rastišča, sončna in senčna. Senčna se ločijo na **svetlo senčna**, **temno senčna** ter **polsenčna**. Temna senca je na področjih pod gosto zasajenimi drevesnimi krošnjami, kjer skozi dan pride le malo svetlobe. Svetle sence so na severnih straneh parcele, npr. za zgradbami, kjer je senca pretežni del dneva. Polsenčne lege so del dneva obsijane s soncem, drugi del dneva pa so zasenčene z drevesi ali stavbami.

V senčnih prostorih lahko uspevajo nekatere vrste trajnic, ki popestrijo celotno sliko vrta. Najbolj poznane in pogoste so hoste (Hosta), ki dobro uspevajo v polsenči in svetli senci, temne lege pa so bolj primerne za sivozelene in modre hoste. Tudi praproti (*Pteridophyta sp.*) so prava popestritev senčnic; teh je več vrst, od zimzelenih do listopadnih. Ena klasičnih trajnic je tudi navadni zimzelen (*Vinca minor*). Je, kot že ime pove, zimzelena rastlina, ki nas spomladi razveseli z zvezdastimi modrimi cvetovi. Tudi hojhera (*Heuchera sp.*) je ena bolj pogostih senčnih rastlin, prav tako različne vrste bršljanov (*Hedera helix*). Za barvni kontrast so primerne tudi hortenzije (*Hydrangea macrophylla*), ki so različnih barv in velikosti. Najbolje uspevajo v kislislo-gozdnatih tleh, v nasprotnem primeru, torej na bazičnih tleh,

Pergola z vzpenjavko

Senčna lega, zasajena s hosto (Hosta)

jim modrina zbledi v rožnatih odtenkih. Če imamo del prostora, namenjenega tudi zelenjavnemu vrtu, vemo, da vse vrste plodovk (paradižnik, kumare, paprike, bučke) obožujejo sonce in svetlobo. Sadimo in sejemo jih na površine, ki so pretežno sončne. Senčni predeli pa so izkoristljivi za zelenjavo, ki ne potrebuje neposrednega sonca. To so rastline, pri katerih so uporabni deli listi, poganjki in stebela.

Senco si lahko naredimo na več načinov. Najbolj hladna in »naravna« je seveda senca dreves. Tudi pergola je zanimiv arhitekturni element vrta. Pri zasaditvi rastlin ob pergoli lahko izbiramo med različnimi vrstami kovačnikov (*Lonicera caprifolium*), vzpenjavo hortenzijo (*Hydrangea petiolaris*), bršljanom (*Hedera helix*), srobotom (*Clematis*) ali morda cvetočo glicinijo (*Wisteria sp.*).

Velikokrat se ob pestri izbiri trajnic, grmovnic in drevesnih vrst pojavi vprašanje, kam in kako posaditi, da bo vrt imel smisel. Kje naj bo pot? Kam dati pergolo? Kje zapreti in kje odpreti pogled? Kako narediti prostor prijeten in uporaben? Krajinski arhitekti vam izrišemo idejno zasnovo ter poskrbimo za realizacijo.

Pišite na info@terrazone.si in našli bomo individualno rešitev za vaš zunanji prostor.

Kmetovalci, čebelarji, vrtičkarji in ostali ljubitelji narave vabljeni na občji posvet:

KMETIJSTVO V SODRAŽKI DOLINI – DA ALI NE?

Pogovarjali se bomo o tradiciji, trenutnem stanju in razvojnih možnostih kmetijske panoge v naših krajih. Z veseljem bomo prisluhnili vsakemu predlogu.

Posvet bo potekal v drugi polovici septembra. Kraj in datum bosta objavljena na spletni strani Občine Sodražica.

Lepo vabljeni!

Ernest Pirnat, pobudnik posveta

Opomba: Posvet naj bi bil izpeljan že letos spomladi, a je takrat nesrečno odpadel. Držimo pesti, da nam tokrat uspe!

PREDSTAVITEV NUDENJA PRVE POMOČI IN DELO Z DEFIBRILATORJEM V PGD SODRAŽICA

PIŠE: BLAŽ KOVAČIČ

V prostorih Prostovoljnega gasilskega društva Sodražica se je 4. 7. odvila predstavitev za delo z defibrilatorjem. Predstavitve, ki jo je izvajal g. Jani Andoljšek, izvajalec nujne medicinske pomoči na motorju, se je udeležilo 20 članov gasilskih društev in zaposleni v osnovni šoli Sodražica. V občini Sodražica je sedaj nabavljenih 5 defibrilatorjev, in sicer so montirani na naslednjih lokacijah: Športna dvorana Sodražica, Prostovoljno gasilsko društvo Sodražica, Prostovoljno gasilsko društvo Gora, Frančiškanski samostan Nova Štifta, enega pa ima na razpolago Smučarsko društvo Sodražica in je na voljo v času obratovanja smučišča.

SREČANJE LJUBITELJEV PISANE BESEDE V MATICOVI ETNO HIŠI

PIŠE: ANA MODIC, FOTO: KAROLINA ŠMALC

SODRAŠKA ČITALNICA V MATICOVI ETNO HIŠI

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: MAJDA ILC HUSSEIN,
VODITELJICA SODRAŠKE ČITALNICE

19. maja smo se bralke Sodraške čitalnice na povabilo gospoda Ivana Šega zbrale v njegovi etno hiši. Z navdušenjem smo si ogledale muzej. Gospod Ivan in njegova žena Marinka sta se izkazala kot izjemna gostitelja. Večer smo preživeli ob prebiranju pesmi v počastitev okroglih obletnic slovenskih pesnikov in najljubših odlomkov iz knjig, ki jih je napisal gospod Šega.

Iz zadnjih dveh verzov prebranih pesmi (iz Antologije slovenske poezije, 1993) je nastal naslednji venček:

Kakor svoje jaz gorje,
vsak gorje naj svoje nosi;
nocoj,
brezkrbno pa deklica spava;
ti greš dalje, komaj še te vidim,
v soncu se bleščijo ti lasje;
kot da kliče me moj oče,
kot da so mi bolni bratje;
kdor ima dušo,
ne potrebuje gnoja.
IA.
Na misel jim ne pride,
da je ptič.

V prostorih Maticove etno hiše v Ravnem Dolu je 23. 6. 2016 potekalo srečanje ljubiteljev pisane besede od Turjaka do Kolpe. Organizatorja srečanja sta bila KED Maticova etno hiša (v nadaljevanju MEH) in bralni krožek Beremo z Manco Košir, ki deluje v okviru LU Kočevje. Udeleženci srečanja so bili predvsem člani bralnih krožkov: Beremo z Manco Košir iz Kočevja, bralni krožek Miklove hiše iz Ribnice, literarni klub JSKD Ribnica, bralni krožek iz Velikih Lašč in bralni krožek iz Sodražice. Gostitelj srečanja je bil g. Ivan Šega kot predsednik KED MEH.

Gosti na srečanju so bili: pisateljica Milena Miklavčič, pesnik in vsestranski umetnik Miha Murn iz Ljubljane in gostitelj ter pisatelj Ivan Šega. Pogovor z njimi je vodila prof. slovenskega jezika, ga. Jožica Pečnik. Poleg vprašanj glede intimnega doživljanja vsakega posameznega gosta je bila vsebina pogovora tudi o knjižni uspešnici *Ogenj, rit in kače niso za igrače* avtorice Milene Miklavčič. Beseda z g. Ivanom Šego je tekla o njegovi zadnji knjigi z naslovom *Šifra*, z mladim pesnikom Mihom Murnom (šteje 22 let) pa o njegovi pesniški zbirki in drugem umetniškem ustvarjanju.

Prvemu delu srečanja je sledil kulturni program z recitacijo pesnice Karoline Šmalc in petjem kvarteta Zvon. Sledilo je odkritje info tabel na pročelju etno hiše, ki bodo popotnike seznanjale o:

- nekdanj pomembnih ljudeh na ozemlju sedanje občine Sodražica,
- kraju Ravni Dol in njegovi okolici ter nekdanj pomembnih ljudeh te vasi,
- rodbini ustanovitelja MEH.

Častni govornik pri odkritju omenjenih tabel je bil g. Blaž Milavec, župan Občine Sodražica.

Večerji je sledilo branje pesmi in proznih sestavkov, ki so jih ustvarili posamezni prisotni člani bralnih krožkov.

MEH je v preteklih letih že petkrat organizirala srečanja slikarjev - amaterjev, zdaj pa je organizator g. Ivan Šega pričel z organizacijo ljudi, ki jim je pri srcu literarno ustvarjanje. Tu se srečujemo ljudje, ki imamo radi lepo slovensko besedo in jo tudi ustvarjamo. Ob druženju se spoznavamo in spoznavamo ustvarjalne moči posameznikov ter se tako notranje bogatimo. Lepo zapeta pesem in zvenča govornjena beseda nam v prijetnem okolju MEH za kratek čas pričarata občutek sreče ali vsaj zadovoljstva; to je zelo iskana vrednota.

Bivša

Rekel si mi, da spretno ovijem gležnje
okrog tvojih bokov. Celo bolje kot tvoja bivša.
Rekla sem, da sem trenirala gimnastiko.
Deset let sem se odrekala čokoladi, pisanju
in prijateljem.
Spat sem hodila ob devetih in vstajala
točno čez osem ur. Odkar sem s tabo,
spim dve uri manj.
Pa ne zato, ker bi spala s tabo.
Spim s sanjami o njej.
Zbujam se z mravljinici na trebuhu.
Drži te za roko.
Zašepetaš ji, da spretno ovije
gležnje okrog tvojih bokov.
Celo bolje kot tvoja *bivša*.

JASNA JANEŽ

POČITNICE MALO DRUGAČE

PRIPRAVILA: ZINA LOVŠIN, 9 LET

Moje počitnice so letos še posebej zanimive, ker veliko časa preživim na kmetiji pri Ajdi Čampa, kjer me čakajo moji veliki štirinožni prijatelji Miša, Time in Gal. Trije prečudoviti konji, s katerimi Ajda razveseljuje otroke, ki si želijo jahati in spoznati konje. Ko mi je povedala, da bo tudi letos organizirala poletni tabor, sva z Zojo skakali od navdušenja, saj je pri Ajdi vedno super zanimivo in nikoli dolgčas.

Končno je prišel ponedeljek in Ajda nas je ob osmih zjutraj že čakala na dvorišču z njenim velikim nasmehom in dobro voljo. Ker so na taboru otroci tudi iz sosednjih občin, smo se najprej spoznali med seboj. Ajda je tiste, ki so jahali prvič, najprej posadila na »umetnega konja«, potem pa smo odšli na travnik, kjer so nas že čakali Miša, Gal in Time. Ajda nam je povedala vse o konjih, njihovi zgradbi, vedenju, pripomočkih za jahanje, hranjenju ... Očistili smo hlev, osedlali konje in jahali. Ajdin oči nam je izdelal prava slikarska stojala, na katera smo položili platna in po kosilu so nastale prave umetnine – slike konjev na platnu. Ker je ostalo še nekaj barve, smo si porisali roke in naredili odtise na Mišo. Videti je bila kot čarobni konj iz risanke, vsa mavrična. Ajda nam je pokazala tudi, kako konje doživljajo otroci s posebnimi potrebami. Zavezala nam je oči in nas posadila v sedlo. Res poseben občutek, če si slep in jahaš.

V torek smo poleg jahanja in nege konjev prepleskali hlev ter s pomočjo Ajde in njene mami izdelovali lesene zabojčke. Ves

čas pa so potekale še športne aktivnosti na njihovem dvorišču, igre z žogo, balinanje, obmetavanje z vodnimi balončki in norenje ☺. Vsak dan nas je naša kuharica Vida presenetila z odličnim kosilom, vsak dan z novo sladico. Ves čas jo je skrbelo, če smo pojedli dovolj, če nismo lačni.

V sredo smo imeli pohod na Travno goro in piknik. Tam smo nabrali tudi naravne materiale, ki smo jih potrebovali za izdelavo ladjic naslednji dan. V četrtek smo iz podkev izdelali tudi lovilec sanj.

ZDAJ GRE ZARES!

PRIPRAVILA: KATARINA KOŽAR

V Sodražici smo sodraški animatorji tudi letos zavihali rokave in izvedli že tradicionalni in težko pričakovani oratorij. »Zdaj gre zares«, geslo letošnjega oratorija, smo si rekli, ko smo v ponedeljek, 27. 6. 2016, začeli z izvajanjem omenjenega projekta.

Dvajset animatorjev je malo manj kot stotim otrokom skušalo pričarati čim bolj zabaven in pester program. Tekom tedna so otroci preko dramske igre spoznavali zgodbo o Ostržku, katere sporočilnost so razkrivali in poglobljali na katehezah. Spretni prstki so svojo ustvarjalnost pokazali na delavnicah, tekmovalni duh in igrivost pa so otroci pokazali pri igrh.

Tekom oratorija smo imeli dva gosta. Gostili smo gospoda župana in dekle, ki je s seboj pripeljalo eksotične živali (želvo, dve kači, kuščarja ter ptičjega pajka). Te smo si lahko pobližje pogledali in jih celo pobožali. O njih nam je povedala marsikaj zanimivega.

Fotografije z letošnjega oratorija najdete na spletni strani Kluba Kresnička: mc-kresnicka.si.

V sredo smo se odpravili na izlet v Olinje, kjer so si starejši otroci ogledali tovarno čokolade ter staro lekarno v samostanu. Mlajši so obiskali Deželo pravljic in domišljije ter Jelenov greben, kjer so se lahko prosto sprehajali med srnami, jih hranili ter jih božali.

Tako kot vsako leto smo imeli tudi vodne igre. Izvedli smo jih v četrtek, ko smo še imeli zagotovljeno lepo vreme. Na oratoriju ni manjkalo dobre volje in petja, s katerim smo popestrili nedeljsko sveto mašo ter tako zaključili naš oratorij. Za hrano so poskrbele naše dobre sotrudnice. Pri tem jim je pomagala Pekarna Ajdič, Gostilna pri Lukatu, Mesarija Arko, Bistro Ž in drugi prostovoljci, donatorji. Hvala vsakemu posebej. Hvala tudi gospodu župniku in novomašniku za podporo, blagoslov in vsako pomoč.

LEPO PREŽIVETE POČITNICE V STRUNJANU

PIŠE: JELKA PAKIŽ, FOTO: AL VREZEC

Strunjan spet vabi ... Letošnje počitnice je preživelo v prekrasnem, vročem obmoškem mestu kar 50 udeležencev, ki so do zadnjega kotička napolnili frančiškansko hiško. Prijetno vzdušje in lepo medsebojno sodelovanje in druženje privablja na Novo Štífto čedalje več otrok, naj bo ministrantov ali pevcev v otroškem in mladinskem zborčku. Br. Marijan zna s svojo preprostostjo privabiti otroke za sodelovanje na pevskem področju in jih s kvalitetnim vodstvom tudi naučiti lepega petja in pravih življenjskih vrednot kot popotnico v življenje odraslih oseb. Zaradi vsega tega se otroci radi odločajo, da gredo skupaj za teden dni na morje, kjer imajo priložnost, da živijo in se družijo skupaj pri delu, igrah in plavanju v morju.

Tudi letos je bilo tako. Kljub bojazni, da se bo ob tako velikem številu otrok kaj pripetilo, je bil strah popolnoma odveč. Otroci so bili ubogljivi, pridni, razigrani, sodelovali so med sabo in si pomagali pri pospravljanju sob, pripravljanju in pospravljanju jedilnice, pazili so na red in čistočo, za kar so bili zadnji dan tudi nagrajeni. Poleg plavanja, igranja nogometa in iger s kartami so se vsak dan pripravljali na tri večerne nastope z naslovom: Nova Štífta ima talent. Vse skupine, od najmlajših do največjih, so bile čudovite. Kakšni talenti! Predstavili so se v petju in plesu, v pripovedovanju skečev, v izvedbi igrice, katerih besedilo so si sami izmislili. Resnično gledaš in poslušas z odprtimi usti. Vsa pohvala prav vsem otrokom, še posebej

pa fantovski skupini, ki je s svojimi nastopi požela velik aplavz in vse čestitke.

Seveda smo jo tudi letos mahnili čez soline in tunel peš v Portorož, ker brez tega pač ne gre. Pot je bila kar naporna, smo pa zato zvečer kar hitro padli v trden spanec. Drugi tradicionalen dogodek je seveda ladjica Delfin, ki nas popelje iz Strunjana do Izole in nazaj. Med potjo se zasidra za eno urico, tako da se lahko najpogumnejši ohladijo v morju, temu pa sledi pojedina s sardelicami, pečenimi na žaru. Prava morska pustolovščina! Naj omenim, da so nas letos obiskali trije pomembni gostje. V torek se nam je pridružil ribniški dekan g. Anton Brčan s polnimi pladnji raznih dobrot. Z veseljem je ostal na kosilu in, kot je bilo videti, užival v družbi otrok, igral na kitaro in prepeval skupaj z njimi ter napravil kar nekaj fotografij. Naslednji dan nas je obiskal p. Niko in daroval sv. mašo zunaj, na prostem, v naravi. Bilo je lepo, kot da nam pridiga sam sv. Frančišek izpred davnih dni. V četrtek pa nas je presenetil s svojim obiskom in nas obogatil z bogoslužjem pod krošnjami dreves naš novi pater Tadej, ki bo od 1. avgusta dalje služboval pri Novi Štífti. Tako smo ga imeli čast spoznati še pred uradnim nastopom na Brinovem griču.

Bogu hvala za prečudovit teden, obogaten z novimi doživetji, poglobljenim prijateljstvom, s spoznanjem, da lahko samo v povezanosti eden z drugim kot bratje in sestre preživimo lepe, prijetne dni.

KAPELICA NA PESKU

PRIPRAVILA: BRANKA GORNIK

Letos mineva 60 let, odkar je bila na Hosti (Pesku) porušena kapelica Lurške Matere Božje. Po naseljih Jelovec, Hosta in Na pesek je v začetku maja zaokrožil dopis z obvestilom, da začnemo z zbiranjem prostovoljnih prispevkov in donatorskih sredstev za gradnjo nove kapelice. Ker je bil začetek gradnje odvisen predvsem od zbranih sredstev, sedaj z veseljem obveščam, da bomo še letos začeli z deli.

Na Občini so nam odmerili zemljišče v velikosti kar 150 m², in sicer ob križišču ceste Na pesek in Hosta. To je v neposredni bližini kraja, kjer je kapelica prvotno stala. Občina je poskrbela tudi za pridobitev vse potrebne gradbene dokumentacije. V najkrajšem času pričakujemo tudi točno izmero parcele ter izkop. Ob tej priložnosti se v imenu krajanov zahvaljujem naši Občini za izkazano pomoč in podporo.

Izdelan je načrt kapelice in določen samoiniciativni odbor, ki bo vodil potek del. To smo: Janez Oražem, Lado Janež, Jakob Mihelič in Branka Gornik. Z veseljem sprejemamo vaše predloge in pobude. Denarna sredstva se še vedno zbirajo, in sicer na računu Župnije Sodražica, NLB št. TRR: SI56 0232 1009 2130 944, namen nakazila: KAPELICA

BLAGOSLOV BOŽJIH ZNAMENJ IN ZLATA POROKA V LIPOVŠICI

PIŠETA: O. LUŠIN, B. PINTAR, FOTO: N. AMBROŽIČ, L. ILC

V Lipovšici je med vaščani že nekaj časa tlela ideja o obnovitvi božjih znamenj, ki so nekoč stala v vasi. Letos je ideja dozorela in vaščani smo s pomočjo Marije in Ludvika Šilca (Lušinova), ki letos praznujeta zlato poroko, idejo tudi uresničili.

Načrt za obnovo znamenj sta naredila Branko Pintar in Jože Lušin, s pomočjo njihovih domačih sta poprijela za delo in v mesecu juniju sta bili obe božji znamenji obnovljeni.

Na koncu vasi, na t. i. tromeji, je včasih že stalo znamenje. Po drugi svetovni vojni je nekdo križ podrl, »Bugca« pa zlomil na kose. Brane Pintar je vedno imel željo, da bi »Bugca« obnovil. To je storil letošnje poletje, pomagala sta mu Ludvik Šilc in Jože Lušin. Vaščani pa smo se lotili tudi obnove znamenja »Pri križu«, tako da je bilo letos obnovljeno tudi to znamenje. V vasi pa imamo še tretje znamenje, to je kapelica Sv. Barbare na pešpoti k Novi Štifti.

Obe obnovljeni božji znamenji je blagoslovil pater Niko z Nove Štifte v četrtek, 30. 6. 2016. S tem dogodkom je sovpadlo tudi praznovanje zlate poroke Marije in Ludvika Šilca. Oba dogodka sta bila lepo in prijetno doživetje za vse vaščane, povabljeni in mimoidoče.

Vaščani, zbrani pri blagoslovu

Zlatoporočenca Marija in Ludvik Šilc

-PESEK ter tudi osebno pri članih odbora. Za vsak vaš dar se zahvaljujemo, naj vam Bog povrne!

Še kratko finančno poročilo: do zdaj zbrana sredstva znašajo 1.820 EUR (prostovoljni denarni prispevki) in 300 EUR (vrednost zbranega materiala). Predviden strošek izgradnje »do pod strehe« (delo ter material) pribl.: 7.000 EUR.

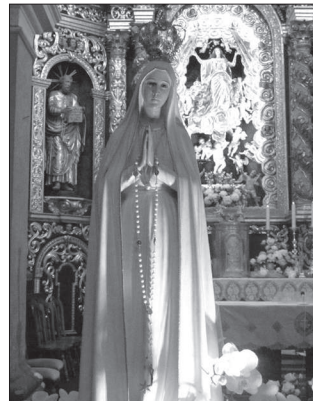
Priporočimo se Mariji za blagoslov del in se k njej tudi sicer večkrat zatekajmo, kajti ona je naša velika priprošnjica. Za konec še povzetek besed avtorice Polone v knjigi Magdalena, fara naša: »Kip Lurške Marije stoji sedaj v veži župnijske cerkve in čaka na morebitno vrnitev tja, od koder so ga pregnali.«

SPREJEM FATIMSKE MARIJE PRI NOVI ŠTIFTI

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: JELKA PAKIŽ

V nedeljo, 5. junija, ob 21.30 smo pred svetiščem Nove Štifte sprejeli kip Fatimske Marije, ki nam prinaša sporočilo miru in ljubezni. Ob zvokih trobente, ki je zaigrala Fatimsko pesem, so kip Marije Romarice slovesno, v sprevodu, prinesli na nosilih v cerkev. Kako čudovit in veličasten prizor! Nehote te spreleti nepojmljiv občutek po celem telesu, solze ti stopijo v oči. Zaveš se pomembnosti tega dogodka – kot da je Marija stopila iz nebes na zemljo in prišla med nas! Vsi zamaknjeni gledamo v Njeno obličje, v Njene blagohotne oči, ki žalostno gledajo na nas – vidi jo in občutijo grozoto tega sveta in nas prosijo za spreobrnjenje. Domači pevski zbor in pevski zbor iz Velikih Poljan prepevata fatimske pesmi, mi pa ne odmaknemo pogleda z Njenega obličja.

Po uvodnem pozdravu p. Nika vse ljudstvo moli: Pozdravljena Marija, mati usmiljena ... Za-

tem jo pozdravijo trije slovenski pastirčki: Ema, Ana in Maks. Po izpostavitvi Najsvetejšega zapojemo litanije Matere božje-porciunkolski napev, sledi posvetitev Marijinemu brezmadežnemu Srcu, ki se zaključi z blagoslovom z Najsvetejšim. Za tem so vsi verniki povabljeni, da pristopijo do Marijinega kipa in ga počastijo. Sledi celonočno češčenje v molitvi in pesmi. Nekaj ljudi vztraja vse do jutranjih ur,

ko se s sveto mašo zahvalimo milostni Materi božji, da je bila med nami, in jo potem spet v sprevodu pospremimo do avtomobila, ki jo odpelje naprej k Svetemu Gregorju. Naj nam vseslovenski Marijin misijon poglobi vero, upanje in ljubezen. Marijin obisk pa naj nas vodi k Jezusu in zvestejšemu življenju po evangeliju. Le tako bomo dosegli mir v svetu, ki si ga vsi tako zelo želimo in ga potrebujemo.

OB 75. OBLETNICI USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE – OF, 2. del

ZAHVALNO PISMO AMERIŠKIH LETALCEV SLOVENSКИM REŠITELJEM

PRIPRAVILA: PAVLINA PIHLER

Slovenskemu narodu in vsem, ki so dali pomoč in podporo ameriškim letalcem ter pripadnikom zavezniških sil med drugo svetovno vojno, hvala vam!

Med drugo svetovno vojno so ljudje na območju tedanje Jugoslavije rešili veliko ameriških letalcev in drugih pripadnikov zavezniških sil, jim pomagali, jih podpirali in jim zagotovili zdravniško oskrbo. Zato smo vam iz srca hvaležni. S pogumnim prizadevanjem in ogrožanjem lastne varnosti ste rešili življenja ranjenih in na stotine vojakov se nas je v bitki za svobodo lahko varno vrnilo v svoje vrste. Številni vaši ljudje so izgubili življenje, ko so nam pomagali. Tako mi kot naše družine se vam ne moremo dovolj zahvaliti za vse, kar ste dosegli pred skoraj 50 leti.

Sam lahko povem primer letalske posadke desetih mož, katere član sem bil. Štirje smo še živi, za petega ne vemo, kje je. Eden je umrl v nesreči našega letala, štirje pa so umrli po koncu vojne.

Spomladi 18. marca 1944 smo ob 10. uri zjutraj leteli z bombnikom B17, št. 584, skupaj z drugo bombno skupino iz 429. bombne eskadrilje. Nad Slovenijo so nas napadla sovražnikova letala in morali smo izskočiti, saj je naše letalo zajel požar.

Devet nas je pristalo na območju Cerknice in Postojne. Enemu od članov posadke, vodniku in spodnjemu strelcu Laurenceu Meidlu, letala ni uspelo zapustiti in nesreče ni preživel. Ljudje v Sloveniji so ga dostojno pokopali.

Vodnik Leo Rossi, levi strelec, je bil huje poškodovan, saj mu je izstrelak med eksplozijo odtrgal roko tik pod ramo, še preden mu je s padalom uspelo skočiti iz letala. Pogumni ljudje so ga ves dan iskali in ga našli v mraku. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer ga je oskrbela zdravnica in mu pomagala, da si je opomogel. Pozneje so ga poleti istega leta z letalom evakuirali in vrnil se je pod okrilje zavezniških sil.

Poročnik Raymond McKee, bombardir, ter poročnik Raymond Horne ml., navigator (preminul), sta bila zajeta kljub pogumnim poskusom Slovencev, da bi ju rešili.

Rešenih nas je bilo šest članov posadke: nadporočnik Clifford E. Magnuson, pilot (umrl); poročnik Theodore Lauterbach, kopilot (umrl), višji vodnik Albert E. Smith, letalski inženir/zgornji strelec (neznano kje), vodnik Joe Ferguson, desni strelec (umrl), višji vodnik Irl W. Parker ml., strelec v repu, ter višji vodnik Vernon A. Jensen, radiooperater/strelec.

Poročnika McKee in Horne ter višja vodnika Parker in Jensen so bili člani 775. bombne eskadrilje iz 463. bombne skupine, vendar so leteli s 429. eskadriljo.

Partizanske enote so nas peljale na jug. Pot nas je vodila po prečudovitih gorah, dolinah, podeželju ter mestih in vaseh Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine v Drvar in Bosanski Petrovac. Pomagali so nam tudi pripadniki ameriškega Urada za strateško delovanje (OSS) in njihovi britanski kolegi iz Uprave za posebne operacije (SOE).

Tam so nas z letalom rešili ponoči 2. maja 1944. Naša skupina je narasla na približno 40 ljudi in je vključevala tudi britanske vojake iz Anglije, Irske, Avstralije in Južne Afrike, ki so pobegnili iz zaporov v Italiji. Z nami je bil tudi francoski vojak, ki je pobegnil iz zapora v Nemčiji. V Bosanskem Petrovcu se nam je pridružila še ena

Zahvalno pismo ameriških letalcev sem prejela od uredništva revije Svobodna beseda.

skupina, tako da nas je bilo takrat že približno 80. Moji spomini so polni številnih prijaznih dejanj ljudi, ki smo jih srečali na svoji poti in ki so z nami delili svoje domove, hrano in zaščito. Takrat ni bilo možnosti, da bi se primerno zahvalili vsem, ki so nam pomagali, tudi danes se tega ne da storiti. Verjetno je večina tistih, ki nam je takrat pomagala, že umrla. Tisti pa, ki ste še tu in se spominjate tistih dni, ter njihovi potomci, sprejmite prosim, v božjem imenu našo iskreno hvaležnost in zahvalo. (Evangelij po Mateju, 10,42: Kdor da piti samo kozarec hladne vode enemu izmed teh malih, ker je ta imenovan učenec, resnično, povem vam, ne bo izgubil svojega plačila.)

Ko smo 2. maja 1944 vzleteli proti zavezniškim bojnim linijam, smo od vas odšli svobodni in živi, a pustili smo vam svoja srca. Ko bova z mojim sopotnikom Bruceom Magnusonom, čigar oče je bil naš pilot, obiskala Slovenijo, upava, da boste začutili našo globoko hvaležnost. Če je kje kdo, ki se še spominja ljudi in takratnih dogodkov, ki se jih spominjamo, bi bil zelo vesel stika z njim.

Z iskreno naklonjenostjo, posadka bombnika B17, št. 584, z vzdevkom »Sad Sack« Vernon A. Jensen, nekdanji radiooperater.

10. marca 1993

...
*in razum duha utruji
in utruji se srce
in življenje tudi.*
(Byron)

Zahvala

OB IZGUBI DRAGEGA

SLAVKA KOVAČIČA
(1922–2016).

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga januarja letos pospremili na zadnji poti. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo članom Lovske družine Sodražica in lovcem sosednjih lovskih družin za slovo z vsemi lovskimi častmi. Hvaležni smo članom krajevne organizacije ZZB za vrednote NOB Sodražice. Zahvala pevcem in Komunalnemu podjetju Ribnica.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Jesensko branje

PRIPRAVILA: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

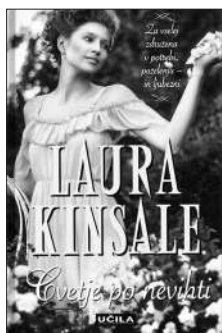
Izteka se brezskrbni čas počitnic in dopustov! Za osnovnošolce in dijake se bodo kmalu ponovno odprla šolska vrata! Za naše zveste bralce smo pobrskali med knjižnimi policami in zanje izbrali naslednje zanimive knjižne novosti!

JULIE GARWOOD Princ iz sanj

Samo lady Esther, ena najbogatejših in najvplivnejših dam v londonski visoki družbi, je vedela, kako strta je bila njena vnukinja Taylor Stapleton po pobegu in poroki svojega zaročenca ter njene sestrične. Da bi se Taylor izognila skrbništvu brezvestnega strica, se poroči z Lucasom Rossom, robotim ameriškim rančarjem. Denar lady Esther mu bo omogočil, da se vrne domov v Montano. Taylor pa v Ameriko žene drugačen razlog – dragocena zapuščina, ki je svojemu čednemu možu ni razkrila, saj se nameravata po prihodu v Boston raziti. Toda ko Lucas opisuje življenje na robu divjine, začne neustrašna mlada dama kovati drugačne načrte za prihodnost in prostrane montanske planjave se ji zdijo čedalje bolj vabljive.

priloznost, da se končno sooči s preteklostjo? Kaj gre lahko narobe? Nora zbere pogum in se udeleži zabave v osamljeni hiški sredi mrzlih gozdov severne Anglije. Vendar gre nekaj po zlu. Strašansko po zlu.

LAURA KINSALE Cvetje po nevihti

Vojvoda Jervaulx je genialen, vendar nevaren moški. V očeh sveta velja za lahkoživca, pridaniča in razsipneža in njegovo ime se vse prepegosto pojavlja v škandaloznikih. Toda za marsikatero žensko je takšen ženskar in razuzdanec nezaustavljivo privlačen in tudi plaha, zadržana Maddy Timms, hčerka preprostega matematika, je očarana nad lahkootno pozornostjo čednega plemiča.

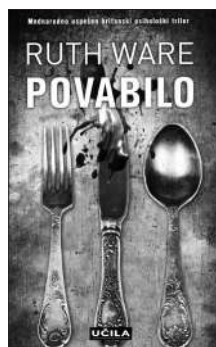
Ko nekega dne izve, da je vojvodo doletela huda nesreča, Maddy spozna, da mu mora priskočiti na pomoč. Ob tem pa počasi spozna moškega iz krvi in mesa, ki se skriva pod masko okorelega grešnika. Vendar pa Maddy ne sluti, da bo s svojo ljubečo skrbjo in zdravnim dotikom usodno spremenila njuni življenji.

JOJO MOYES Brez tebe

Britanska avtorica Jojo Moyes je na željo številnih bralcev napisala nadaljevanje ganljivega romana Ob tebi. To je knjiga za vse, ki ste si želeli, da se Loujina zgodba ne bi končala.

Ko se ena zgodba konča, se druga začne. Louisa Clark in Will Traynor sta skupaj preživela le šest mesecev, a sta se v tem času za vedno spremenila. Lou ni več predmetno dekle, ki se boji svojih sanj. Toda v svetu brez Willa se ne znajde. Kako živeti naprej, potem ko si izgubil najljubšega človeka? Odgovor, ki se nepričakovano pojavi na njenem pragu, jo znova poveže z Willom in prinese upanje na novo življenje.

RUTH WARE Povabilo

Nekatere zabave so dobre, druge slabe. Ta je smrtonosna. Nedorazna deklščina se sprevrže v pravo nočno moro.

Pred desetimi leti je Nora čez noč prekinila stike s prijatelji, zamenjala šolo in začela novo življenje. Preselila se je v London, postala pisateljica in si spremenila celo ime. Zato jo nenadno povabilo na deklščino nekdanje prijateljice Clare zbega in vznemiri. Je to priloznost, da se končno sooči s preteklostjo? Kaj gre lahko narobe? Nora zbere pogum in se udeleži zabave v osamljeni hiški sredi mrzlih gozdov severne Anglije. Vendar gre nekaj po zlu. Strašansko po zlu.

JOHN GREEN Katherine, Katherine

Čudežni deček Colin Singleton je obsejen z anagrami. Serijsko se zaljublja v dekleta, ki jim je ime Katherine. Ko mu da nogo že devetnajsta, pa se odloči temu napraviti konec. Da bi si razbistril glavo in v miru sestavil matematični izrek, ki bi predvidel prihodnost vseh njegovih morebitnih zvez v prihodnosti, se s prijateljem Hassanom odpravi na razburljivo potovanje.

Humorni roman izjemno uspešnega ameriškega pisatelja Johna Greena (1977), ki vas bo nasmejal do solz, je bil leta 2007 uvrščen med finaliste za nagrado Michael L. Printz in nagrado Los Angeles Times BookPrize.

ALBERT in LEONIDA MRGOLE Izstekani najstniki in starši, ki štekajo

Knjiga govori o izstekanih – izklopljenih iz odnosa – najstnikih. To so najstniki, ki so predani uporništvu in ob tem čutijo veliko stisko v svojem notranjem hrepenjenju, da bi bili povezani. Morda se sliši neverjetno, a najstniki potrebujejo starše. Starše, ki ostajajo v stiku, ki dovolijo samostojnost, ki prenesejo napake. Starši, ki štekajo – so preprosto starši, ki se trudijo ali ki znajo najstnika prištekati nazaj v odnos ali še bolje, ki znajo sebe prištekati in razumevanje najstnika.

Celotna knjiga govori o stiku, povezanosti in sodelovanju med najstniki ter njihovimi starši. Eden od bistvenih razlogov za nastanek knjige pa je želja avtorjev, da bi bilo ljudem v družinah lepše. Ne samo otrokom, tudi staršem. Da bi se odrasli otresli krivde in teže slabe vzgoje in da bi z nove perspektive pogledali nase ter na svoje otroke.

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti! Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Osnovnošolcem in dijakom želimo uspešen začetek novega šolskega leta! Vsi skupaj čim lepše in prijetneje preživite letošnjo jesen! Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic!

Foto: Marko Burger

Pripravljena za vas.

Obrtno-poslovna cona Sodražica.

Skoraj 20.000 m² po ugodni ceni. Komunalno urejena a brez komunalca*.

Več na www.sodrazica.si

*Oprostitev komunalnega prispevka na podlagi sklepa Občinskega sveta, št. 351-10/15 z dne 04. 12. 2015, z veljavnostjo do 01. julija 2017.